

Omgevingsanalyse + beleidsmeerjarenplan 2014-2019 - strategische nota - toelichting

Het OCMW-decreet art. 146 bepaalt dat de OCMW-raad in het jaar van zijn volledige vernieuwing een meerjarenplan opstelt. Dit plan moet een financieel en een strategisch deel bevatten.

Tegelijk moeten OCMW en gemeente samen het lokaal sociaal beleid bepalen, voor dezelfde periode. De projecten voor de huidige legislatuur op sociaal vlak zijn bepaald en uitgewerkt. Er wordt uitgegaan van een omgevingsanalyse om via een SWOT- en een DESTEP-analyse tot een beleidsplan met doelstellingen, actieplannen en acties te komen voor de lopende legislatuur.

In deze nota vinden we de strategische doelstellingen van het OCMW, de werkwijze en de procedures om de strategische doelstellingen te bereiken, de controle op de voortgang en de realisatie ervan terug.

1.Situering stad Halen

HALEN, Hageland en Kempen, Leem en Zand
Oppervlakte : 3629 ha
Streek : West Limburg
Bestuurlijk en gerechtelijk arrondissement : Hasselt
Kieskanton : Sint -Truiden
Fusiegemeenten : Halen – Zelem – Loksbergen

Halen, een stadje van 9 136 inwoners, is gelegen in de neus van West-Limburg, op de scheiding van Kempen en Hageland. Het heeft een oppervlakte van 3.629 ha. Het grondgebied van Halen bestaat uit 4 parochies of kerkdorpen: Halen, Zelk, Loksbergen (sinds 1965) en Zelem (sinds 1977).

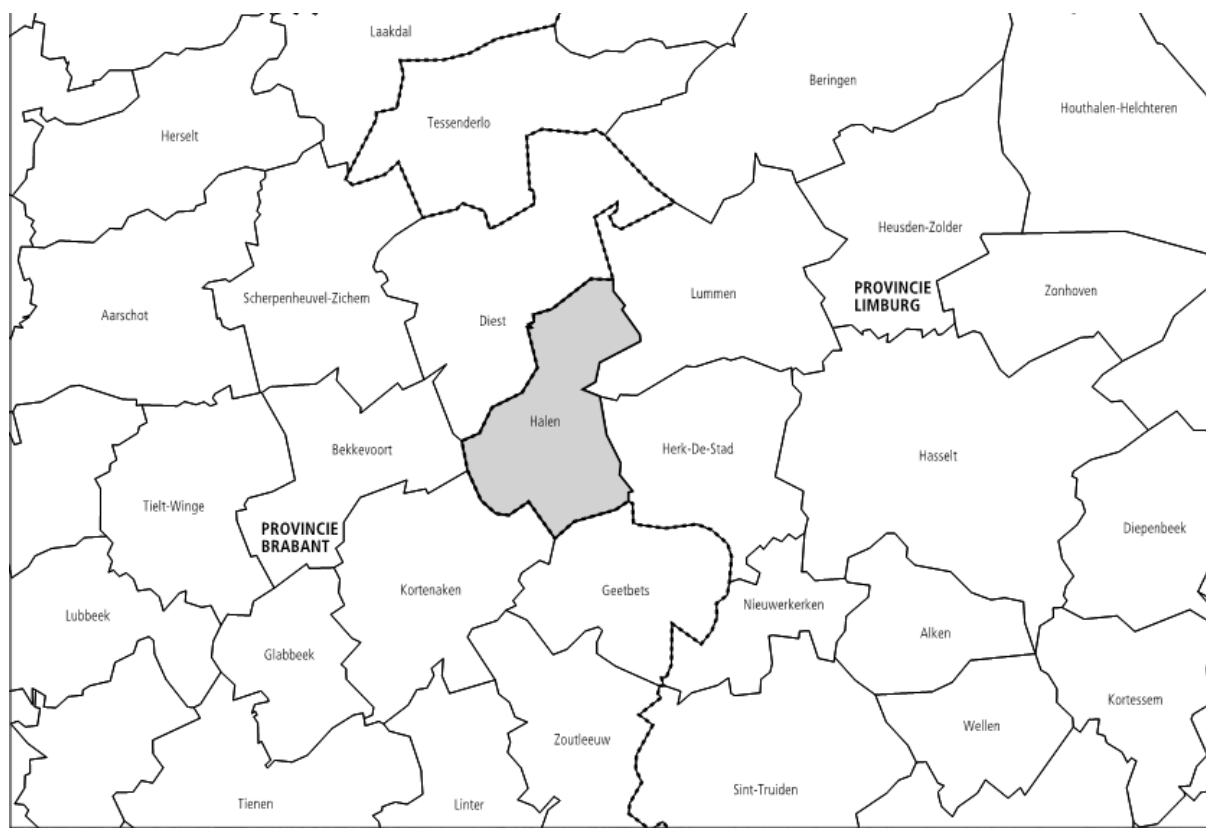
Verder in de omgevingsanalyse zullen zoveel mogelijk gegevens worden verzameld per kern. Deze kernen bestaan uit kleinere statistische sectoren.

- **Halen-centrum:** Halen-centrum, Winkel, Velpen-Rotem, Bloemendaal-Ertsenrijk
- **Zelk:** Bokkenberg, Liebroek, Vogelzang, Halens Broek
- **Loksbergen:** Loksbergen-kern, Blekkom-Mannekenshaag, Kluisberg-Mertenberg
- **Zelem:** Zelem-centrum, Kolenberg-Vinnenhoek, Gennep, Achter de Statie, Hees-Bakel

Geografische situering

Halen is een buitengebiedgemeente gelegen in het bebouwingslint tussen Diest en Hasselt. Halen ligt in het arrondissement Hasselt in het westen van de provincie Limburg. De stad grenst in de provincie Vlaams-Brabant aan Diest, Bekkevoort, Kortenaken en Geetbets. Op Limburgs grondgebied wordt de stad omringd door Lummen en Herk-de-Stad waarmee ook het kanton Herk-de-Stad gevormd wordt.

Economische situering

Diest en Hasselt, twee regionale steden, vormen voor Halen de belangrijkste attractiepolen. Deze steden creëren namelijk een werk-, koop- en ontspanningsattractie.

De relatie met Lummen in het noorden is tweeledig. Enerzijds moeten de twee gemeenten samen een delta van beekvalleien met een overstromingsgebied onderhouden en anderzijds vormt de gemeente Lummen op Halen een economische attractie. Door de ligging van het Albertkanaal en het knooppunt tussen de verkeersassen E313 Antwerpen – Luik en E314 Leuven – Genk vormt Lummen een economisch knooppunt in de regio.

Met Herk-de-Stad, gelegen in het oosten, is er een zekere socio-culturele band, ingevolge de sterke aanwezigheid van onderwijsvoorzieningen, kliniek en bibliotheek. Op economisch vlak is er slechts een zeer beperkte binding. De relatie tussen Halen en Herk-de-Stad bestaat erin dat de gemeenten samen met Lummen het onderhoud en de exploitatie van het Schulensmeer op zich genomen hebben.

Volgens de socio-economische typering van Belgische gemeenten die Dexia in 2007 publiceerde is Halen een landelijke en agrarische gemeente met industriële activiteit.¹

Geologische situering

Het heuvelachtige landschap van Halen en Loksbergen sluit geografisch (geologisch?) aan bij het Hageland. Zelem daarentegen is geologisch al Kempen.

Het grondgebied van Halen wordt doorsneden door een aantal beekvalleien; het centrale deel wordt van oost naar west doorsneden door de Demervallei met de Demer en het Zwart Water. Ten noorden van de kern van Zelem wordt het grondgebied doorsneden door de Zwarte beek. De Gete vormt de natuurlijke gemeentegrens met Herk-de-Stad. Ten zuiden van de kern van Loksbergen en dwars door het centrum van Halen loopt de Velpe. De beekvalleien vormen de belangrijkste dragers van de natuurlijke structuur. Door de ligging van Halen op de

¹ Socio-economische typering van de Belgische gemeenten in 2007 op basis van vooral NIS-statistieken

samenvloeiing van de Velpe, Gete en de Zwarte beek in de Demer vormt een deel van het grondgebied van Halen de depressieruimte van het Demerbekken. Het fysisch systeem van beekvalleien en de natuurlijke overstromingsgebieden zijn structurerend en bepalend voor de ruimtelijke ontwikkeling van Halen.

De Velpe en de Gete zijn twee beekvalleien welke een fluctuerend karakter hebben. Hierdoor is de gemeente onrechtstreeks aangewezen op een goede verstandhouding met alle stroomopwaarts gelegen gemeenten.

Bezienswaardigheden

De belangrijkste bezienswaardigheden zijn: Het Sint- Jansklooster te Zelem, de parochiekerken, de Rotemse Molen, het Streekmuseum, de oorlogsgedenktekens en enkele mooie hoeven en herenhuizen.

Voor ontspanning kan men gaan wandelen in de prachtige holle wegen of in de Hese Bossen. Voor sport en spel kan men terecht in de sportcentra van Halen en Zelem.

Halen is vooral bekend door de “Slag der Zilveren Helmen” van 12 augustus 1914: de Belgische legerafdelingen behaalden in een veldslag te paard een overwinning op de Duitse troepen; getuigen hiervan zijn het Militair Kerkhof, vele oorlogsmonumenten en het Museum.

2. Demografie

2.1 Samenstelling

2.1.1 Geslacht

In 2010 waren er meer vrouwen dan mannen. De vrouwelijke bevolking maakte 50,4% uit van de totale Halense bevolking en de mannen 49,6%.

evolutie van het aantal inwoners naar geslacht (cijfers 2010)

	1990	2000	2010
Mannen	3885	4121	4 531
Vrouwen	3842	4095	4 605
totaal	7727	8216	9 136

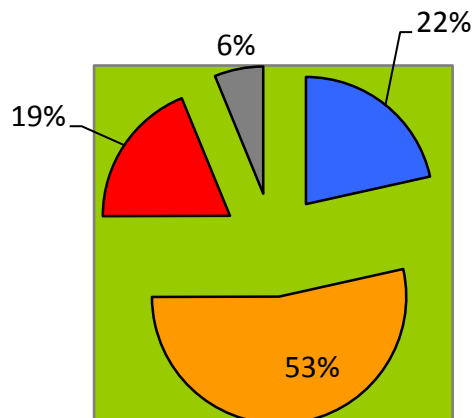
conclusie

stijging van het aantal Halense inwoners

2.1.2 Leeftijd

We maken een leeftijdsverdeling op basis van enkele categorieën: van 0 tot 19 jaar, van 20 tot 59 jaar, van 60 tot 79 jaar en ouder dan 80 jaar.

In 2011 was 22% van de Halenaren tussen 0 en 19 jaar was. De 20 tot 59 jarigen maakten 53% uit van de Halense bevolking. De 60 tot 79 jaren waren met 19% en 6% van de bevolking was ouder dan 80 jaar.

■ 0-19 ■ 20-59 ■ 60-79 ■ 80+

Grafiek 7: Samenstelling bevolking

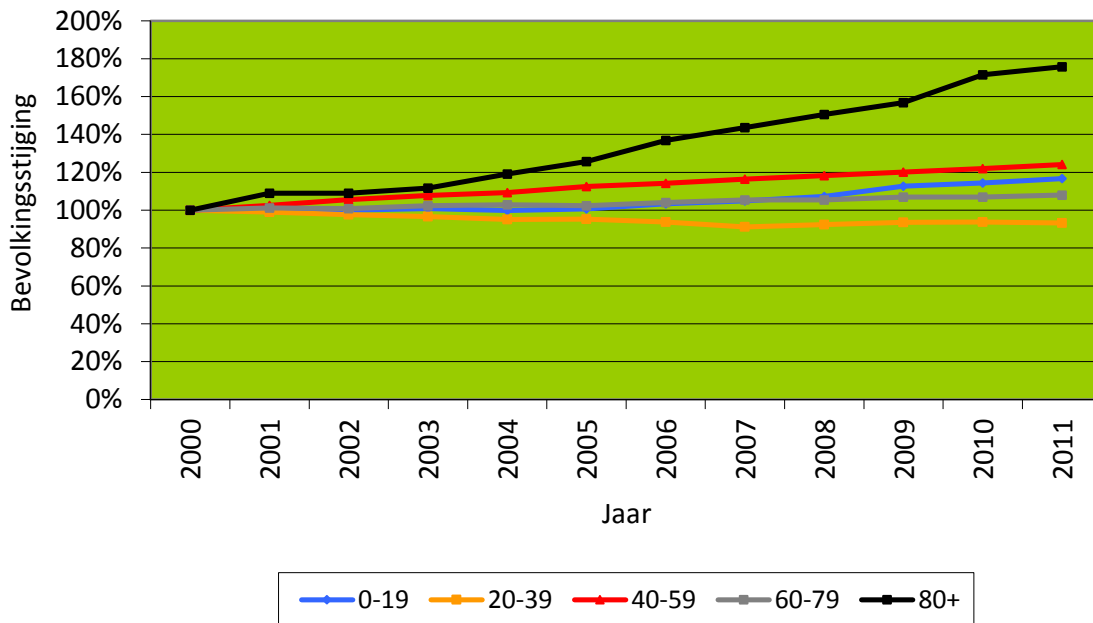
Hieronder de bevolking per leeftijdscategorie per deelgemeente²

	0-19		20-59		60-79		80+	
Halen	741	21%	1.970	56%	645	18%	170	5%
Zelem	562	20%	838	54%	531	19%	186	7%
Loksbergen	328	20%	469	52%	363	22%	87	5%
Zelk	195	22%	1.495	54%	158	18%	47	5%

Tabel 24: Bevolking per leeftijdscategorie per deelgemeente (cijfers 2008)

Evolutie 2000 - 2011 mbt leeftijd

In vergelijking met 2000 is het aantal jongeren (0-19 jaar) in Halen gestegen met 17%. Het aandeel personen tussen 20 en 39 jaar daalde met 6%. De 40-59 jarigen stegen met 24%. Het aandeel van 60-79 jarigen steeg met 8% en het aandeel 80+-ers met maar liefst 76%.

Evolutie leeftijdsopbouw Halens bevolking in absolute cijfers

	2000			2010			2020		
	manne n	vrouwe n	totaal	manne n	vrouwe n	totaal	manne n	vrouwe n	totaal
0-19	884	821	1705	978	973	1951	1089	1021	2109
20-39	1240	1140	2380	1111	1118	2229	1056	1102	2158
40-59	1129	1063	2192	1399	1274	2673	1518	1354	2872
60-79	767	846	1613	836	888	1724	980	982	1962
80-...	101	225	326	207	352	559	254	466	720
totaal	4121	4095	8216	4531	4605	9136	4896	4924	9820

² Provincie Limburg - Cijferkorf Demografie

1									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Evolutie leeftijdsopbouw Halense bevolking in percentages

	%		
	2000	2010	2020
0-19	20,8	21,3	21,5
20-39	29	24,3	22
40-59	26,7	29,2	29,2
60-79	19,6	18,8	20
80-...	4	6,1	7,3

Leeftijd in percentages

Conclusie

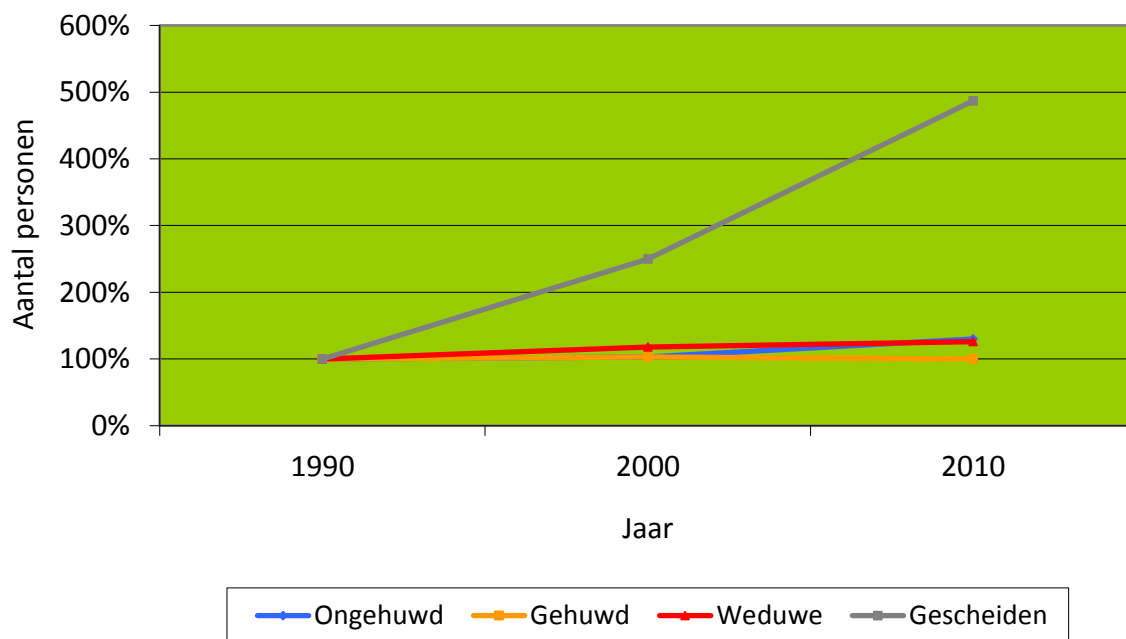
Kijken we naar de evolutie in de leeftijdsopbouw, dan stellen we twee duidelijke tendensen vast:

- **De Halense bevolking veroudert: zeker de 80 plussers zullen in de toekomst een grotere groep uitmaken.** Het aantal van 80-plussers in de bevolking ligt in Halen beduidend hoger dan het Limburgse en het Vlaamse gemiddelde: voor Halen bedraagt dit 6,12% , voor Limburg 3,93 % en 4,98 % voor Vlaamse gewest
- **De actieve bevolking (20-59 jaar) is minder aanwezig in Halen in vergelijking met de overige gemeenten van de provincie Limburg.**

2.1.3 Burgerlijke staat³

Uit cijfers van de provincie kunnen we aflezen dat 47% van de Halenaren gehuwd is. 40% is ongehuwd, 6% is gescheiden en 7% is weduwe.

³ Provincie Limburg – Cijferkorf Demografie

Grafiek 20: Burgerlijke staat

Evolutie van de burgerlijke staat

Als we een vergelijking maken met 1990 valt op dat vooral het aantal gescheiden mensen gestegen is. Gescheiden personen leven vaak alleen, waardoor er door de bovenstaande evolutie een grotere behoefte aan (kleinere) woningen is dan in 1990. In Vlaanderen zien we dezelfde trend. In Vlaanderen is 44% gehuwd en 42% ongehuwd. 8% is gescheiden en 7% is weduwe.

	1990	2000	2010
Ongehuwd	2794	2889	3620
Gehuwd	4325	4457	4328
Weduwstaat	491	578	618
gescheiden	117	292	570

De weduwstaat ligt hoger dan in de rest van Limburg en het Vlaams Gewest. In cijfers voor Halen bedraagt dit 6,8% voor Limburg 5,8 % en 6,4 % voor Vlaamse gewest. Het aantal gescheiden personen neemt toe maar in vergelijking is het minder dan in Limburg en het Vlaams Gewest. Voor Halen bedraagt dit 6,2% voor Limburg 6,9 en 7,7 % voor Vlaamse gewest.

Conclusie

Er is een toename van de weduwstaat en gescheiden personen = gezinsverdunding

Effecten van gezinsverdunding voor beleid in Halen :

Kleinere woningen
Zorgaanbod,...

2.2 Bevolkingsdichtheid en bevolkingsgroei⁴

2.2.1 Bevolkingsdichtheid

Halen telde 9.136 inwoners op 01/03/2011 en had met zijn oppervlakte van 36,29 km² een bevolkingsdichtheid⁵ van 252 inwoners per km². Dit is een lage bevolkingsdichtheid in vergelijking met het arrondissement Hasselt (451 inwoners per km²), de provincie Limburg (346 inwoners per km²) en het gewest (462 inwoners per km²). Vergeleken met de gemeenten van het kanton is de bevolkingsdichtheid gemiddeld.

	Totale bevolking	Bevolkingsdichtheid per km²
Halen	9.136	252 inwoners / km²
Herk-de-Stad	12.219	285 inwoners / km ²
Lummen	14.293	268 inwoners / km ²
Arrondissement Hasselt	408.370	451 inwoners / km ²
Limburg	838.505	346 inwoners / km ²
Vlaanderen	6.251.983	462 inwoners / km ²

Tabel 12: Totale bevolking en bevolkingsdichtheid per km²

Hieronder het aantal inwoners en de bevolkingsdichtheid per deelgemeente.

	Bevolking	Oppervlakte	Bevolkingsdichtheid per km²
Halen	3.814	11,96 km ²	319 inwoners per km ²
Zelem	2.926	10,4 km ²	281 inwoners per km ²
Loksbergen	1.712	7,1 km ²	241 inwoners per

⁴ Studiedienst van de Vlaamse Regering

⁵ De bevolkingsdichtheid geeft de verhouding weer tussen het aantal inwoners en de oppervlakte van een bepaald gebied.

			km ²
Zelk	895	6,7 km ²	132 inwoners per km ²

Tabel 23: Bevolking en bevolkingsdichtheid per km² per deelgemeente

2.2.2 Evolutie van de loop van de bevolking

	1989	1999	2009
Geboorte per 1000 inwoners	92	70	91
Sterfte per 1000 inwoners	56	72	89
Natuurlijk saldo per 1000 inwoners	36	-2	2
Inwijkingen per 1000 inwoners	266	363	539
Uitwijkingen per 1000 inwoners	209	263	421
Migratiesaldo per 1000 inwoners	57	100	118
Totale aangroei per 1000 inwoners	93	98	120

conclusie

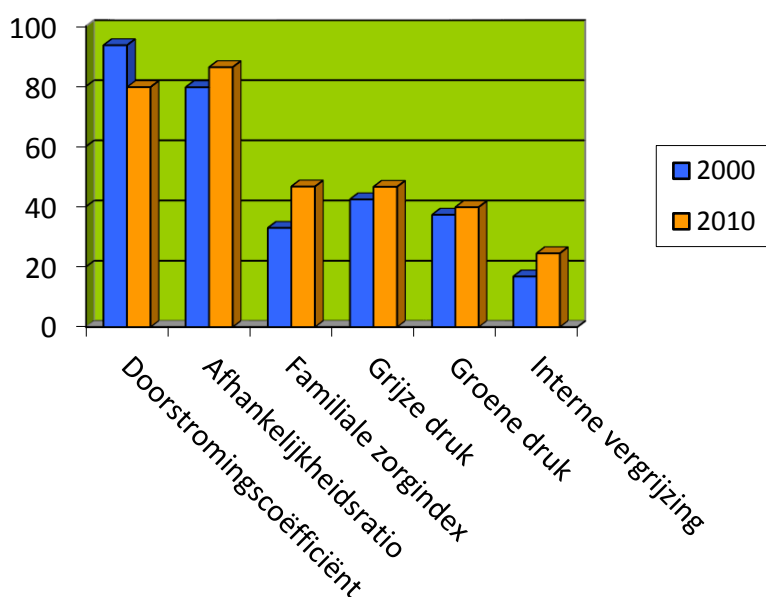
De geboortes nemen toen net zoals het aantal sterfte

De totale aangroei is te wijten aan het aantal inwijkingen.

In vergelijking voor Halen bedraagt dit 59,79% voor Limburg 46,11 % en 53,52 % voor Vlaamse gewest

2.2.3 Ratio's

Uit bovenstaande gegevens kunnen we enkele vaststellingen maken wat betreft de actieve en niet-actieve bevolking.

Het **vervangingscijfer** (bevolking 20-39 t.o.v. bevolking 40-59 jaar) geeft een antwoord op de vraag of er binnen de bevolking op actieve leeftijd voldoende jonge actieven zijn om de

(uitstroom van) oudere actieven te vervangen op de arbeidsmarkt. Indien groter dan 100 zijn er voldoende jongere actieve om de oudere actieve te vervangen

- **het vervangingscijfer voor Halen in 2011 : 83,4** - als dit daling van de actieve bevolking zich verder doorzet dit betekent op termijn minder inkomsten van belastingen (minder actieve bevolking = minder hoge inkomens = minder belastingsopbrengsten?)

Als de **doorstromingscoëfficiënt** groter is dan 100, zullen de leeftijdsklassen die de arbeidsmarkt zullen verlaten meer dan volledig vervangen worden door jonge instromers. Omgekeerd duidt een coëfficiënt lager dan 100 erop dat de bevolkingsstructuur de vervanging van uittreeders niet volledig zal kunnen opvangen door jonge intreders. Een coëfficiënt gelijk aan 1 duidt aan dat de potentiële intreders en uittreeders elkaar in evenwicht houden.

- **de doorstromingscoëfficiënt voor Halen in 2010: 79,7** - dit betekent dat de jonge intreders de uittreeders niet volledig zullen kunnen vervangen - verder afkalven van de actieve bevolking

De **afhankelijkheidsratio (dependentiecoëfficiënt)** geeft de verhouding weer tussen de bevolking buiten de beroepsactieve leeftijd (zijnde de bevolking van 0-19 jaar en vanaf 60 jaar t.o.v. bevolking 20-59jaar) en de bevolking op beroepsactieve leeftijd. Het meet m.a.w. de afhankelijkheid van de niet-actieven (jongeren en ouderen) t.o.v. de actieve bevolking

- **de afhankelijkheidsratio voor Halen in: 86,4**

De **familiale zorgindex** geeft het aantal 80+ers ten opzichte van de bevolking 50-59 jaar aan. Deze index geeft een idee van de mate waarin de oudste actieven kunnen instaan voor de zorg voor hun hoogbejaarde ouders.

- **de familiale zorgindex voor Halen bedraagt: 46,7**

De **verouderingscoëfficiënt** geeft aan in welke mate de oudere bevolking (vanaf 60 jaar) weegt op de jongere bevolking (tussen 0 en 19 jaar). Een getal groter dan 100 duidt op meer ouderen (60+) dan jongeren (-20)

- **de verouderingscoëfficiënt voor Halen bedraagt: 117**

De **grijze druk** geeft weer in welke mate de oudere bevolking (vanaf 60 jaar) weegt op de bevolking op actieve leeftijd (bevolking tussen 20 en 59 jaar).

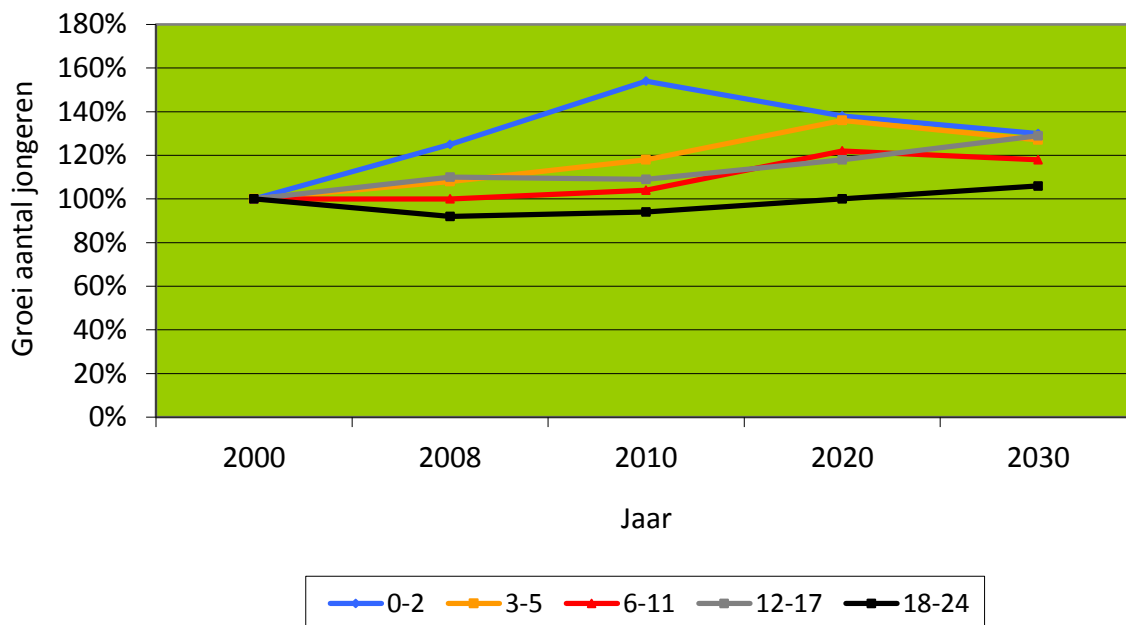
- **de grijze druk voor Halen bedraagt: 46,6**

De **groene druk** geeft weer in welke mate jongeren wegen op de actieve bevolking (m.a.w. de druk van de bevolking 0-19jaar t.o.v. de bevolking 20-59 jaar).

- **de groene druk bedraagt voor Halen: 39,8**

De bevolking van 0-24 jarigen is sinds 2000 licht gestegen of stabiel gebleven. Deze trend zal zich ook in de volgende 20 jaar doorzetten.⁶

⁶ Provincie Limburg – Cijferkorf Demografie

Grafiek 27: Evolutie en prognose naar leeftijdsgroep

Jongeren per deelgemeente⁷

	Halen		Zelem		Loksbergen		Zelk	
0-17 jaar	721	41%	551	32%	299	17%	168	10%

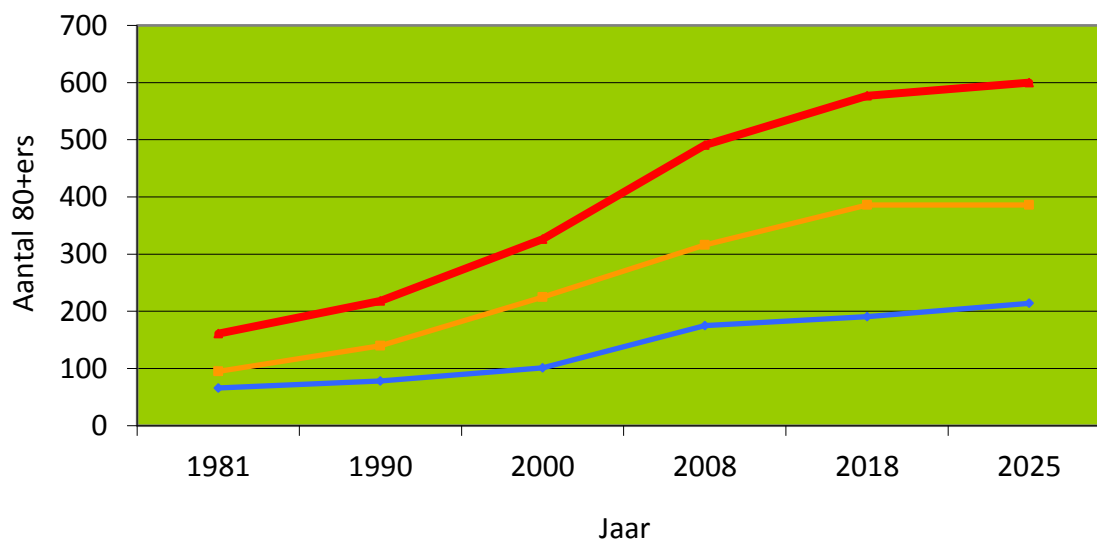
Tabel 39: Jongeren per deelgemeente op 01/01/2009

De cijfers van het aantal jongeren per statistische sector zijn terug te vinden in de bijlage.

De **index voor de interne vergrijzing** geeft het aandeel van de bevolking dat 80 jaar of ouder is in de bevolking van 60 jaar of ouder.

- **de interne vergrijzing bedraagt voor Halen: 24,5**

⁷ Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI)

Ratio's Globaal en per deelgemeente

	Halen-centrum	Loksbergen	Zelem	Zelk
Doorstromingscoëfficiënt	86	78	81	78
Afhankelijkheidsratio	78	66	70	69
Familiale Zorgindex	35	29	21	20
Grijze druk	41	29	21	20
Groene druk	37	46	38	33
Interne vergrijzing	20	20	17	15

Tabel 26: Ratio's per deelgemeente

Grafiek 24: Aantal 80+-ers

De evolutie van het aandeel 80+ers over de periode 1981-2008 vertoont een stijgende beweging. Volgens prognoses zal het aandeel 80+ers blijven stijgen maar in mindere maten dan in de voorbije 20 jaar.

Conclusie

De vergrijzing en interne vergrijzing heeft impact op:

- **zorgaanbod in de ruime zin van het woord**
- **huisvesting**
- **mobiliteit**
- **vereenzaming**
- **aanbod bib**
- ...

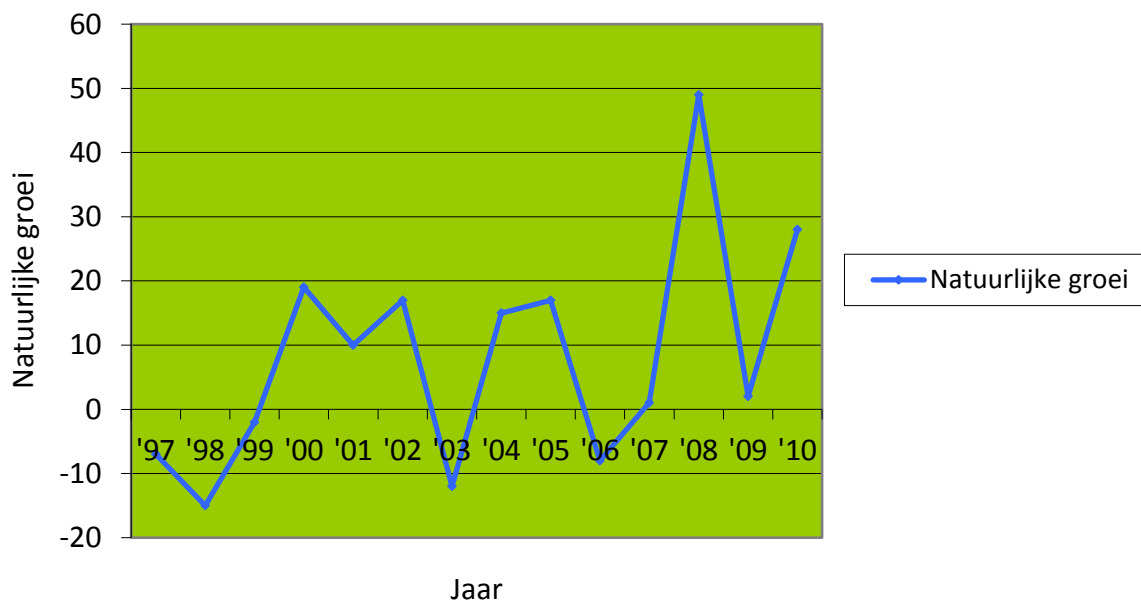
Het begrip "oudste ouderen" verwijst naar het aantal 80+ers in de bevolking. Deze groep is een snel toenemende groep die geconfronteerd wordt met een aantal specifieke noden. Vanaf de leeftijd van 75 jaar gaat de gezondheid namelijk aanzienlijk achteruit, vanaf 80 jaar

gaat die zelfs sterk achteruit. Dit betekent dat er nu al plannen moeten gemaakt worden om dit op te vangen. Dit geldt zowel op het vlak van huisvesting en woningaanpassing als op het vlak van residentiële opvang, kortopvang, etc.

2.3 Migratiesaldo's

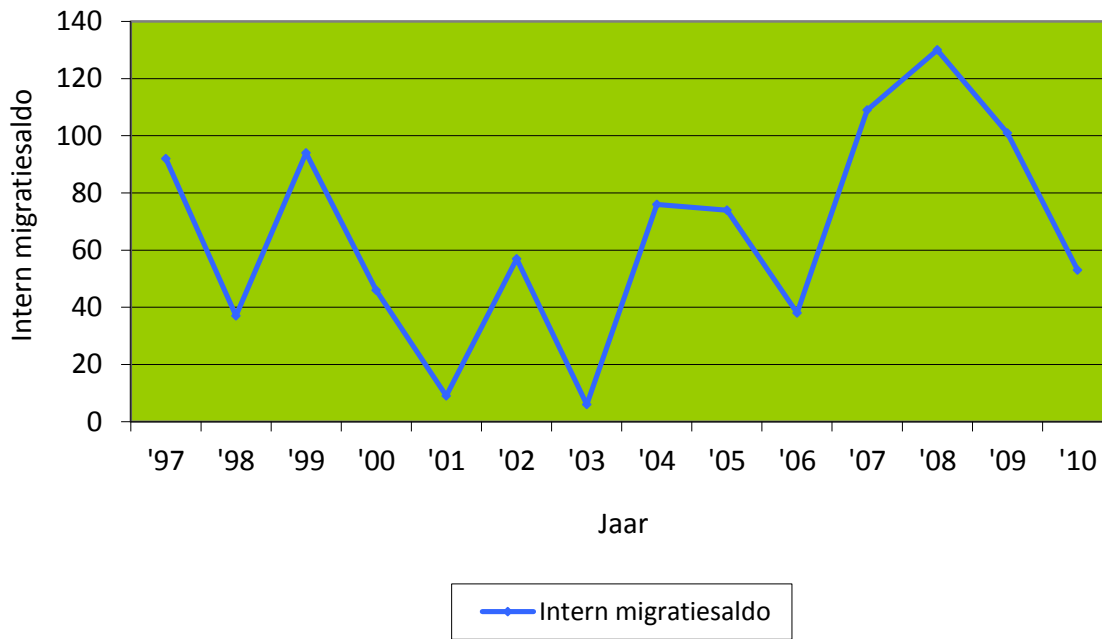
Halen kent een positief migratiesaldo. De natuurlijke groei (aantal geboorten – aantal overlijden) in 2010 was 28 personen. Een positief migratiesaldo wil zeggen dat er meer geboorten dan overlijden plaatsvinden. We zien dat de cijfers doorheen de jaren schommelden.

Natuurlijke groei = aantal geboorten – aantal overlijden

Grafiek 11: Natuurlijke groei

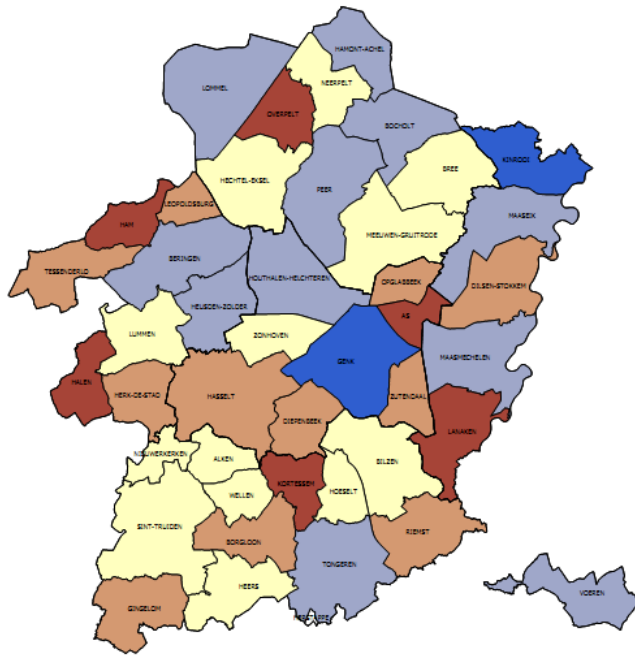
Intern migratiesaldo = interne inwijkingen – interne uitwijkingen (binnenland)

Grafiek 12: Intern migratiesaldo

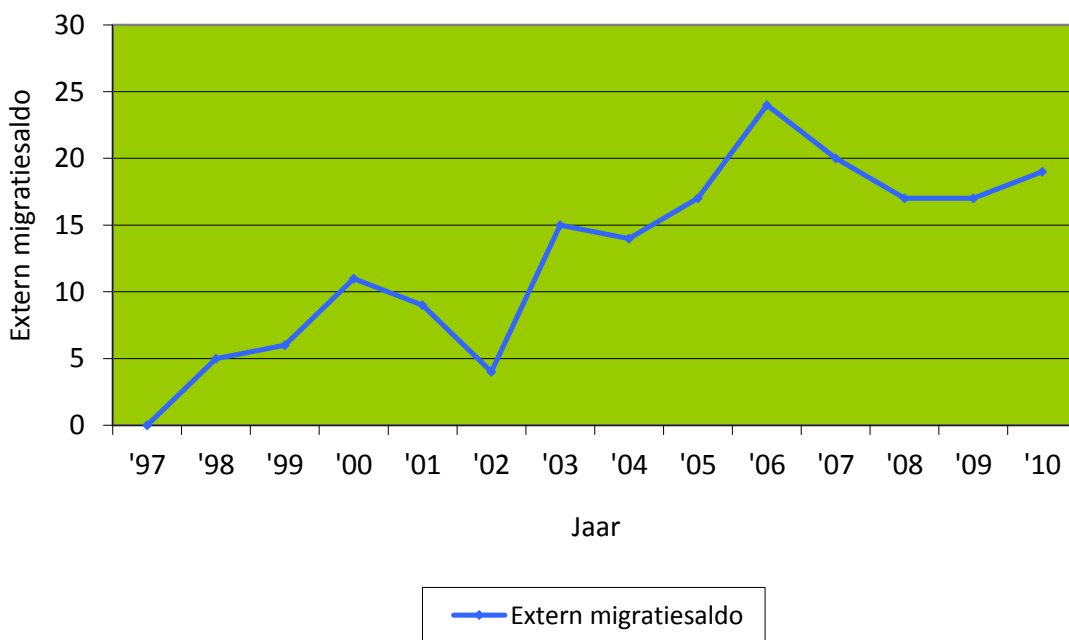
Een positief intern migratiesaldo wijst erop dat er meer interne inwijkingen dan interne uitwijkingen in de gemeente plaatsvinden. Ook het intern migratiesaldo kent een schommelend verloop.

Het aantal inwijkingen per 1000 inwoners in 2010 was gemiddeld groter in Halen dan in de rest van de Limburgse provincie.

legende standeescores		(%)
■	$z < -1,5$: veel lager dan Limburg	(< 35,64)
■	$-1,5 < z < -0,5$: lager dan Limburg	(35,64 - 42,62)
■	$-0,5 < z < +0,5$: gemiddeld	(42,63 - 49,59)
■	$+0,5 < z < +1,5$: hoger dan Limburg	(49,60 - 56,57)
■	$z > +1,5$: veel hoger dan Limburg	(> 56,57)
	indicator Limburg	(46,11)
	indicator Vlaams Gewest	(53,52)

Extern migratiesaldo = immigraties – emigraties (buitenland)

Grafiek 13: Extern migratiesaldo

Een positief migratiesaldo betekent dat het aantal immigraties hoger is dan het aantal emigraties. Het extern migratiesaldo in Halen stijgt over het algemeen. In de overige gemeenten van het kanton zien we vooral een schommelend verloop.

In vergelijking met 10 jaar en 20 jaar geleden kennen we een grotere totale aangroei. Deze aangroei is vooral te verklaren door de stijging van het migratiesaldo.

	Herk-de-Stad			Halen			Lummen		
	1989	1999	2009	1989	1999	2009	1989	1999	2009
Geboorten	116	87	134	92	70	91	151	142	146
Sterfte	93	79	101	56	72	89	74	103	89
Natuurlijk saldo	23	8	33	36	-2	2	77	39	57
Inwijkingen	347	448	645	266	363	539	381	403	685
Uitwijkingen	286	415	541	209	263	421	349	441	624
Migratiesaldo	61	33	105	57	100	118	32	-38	61
Totale aangroei	85	41	138	93	98	121	104	1	119

Tabel 27: Evolutie totale aangroei bevolking 1989-2009

2.4 Nationaliteit

Halen telde in 2011 189 inwoners van een niet-Belgische nationaliteit : Nederlanders (61), Turken en Maghreblanden (19), niet belgen EU ex- migratielanden (13), niet Belgen van ex Oostbloklanden (48), niet Belgen van lage inkomenslanden (93),

conclusie

Halen scoort zeer hoog betreft de instroom van personen afkomstig uit het ex-oostblok en van lage inkomenslanden (interpretatie: werkkrachten fruitteelt, werkkrachten industrie)

Gevolgen voor dienst bevolking (moeilijkere dossiers, dossiers die meer tijd vergen?)

Halen telde in 2010 2,1% personen van vreemde origine. Dit is gemiddeld in vergelijking met het kanton maar minder in vergelijking met de provincie, het gewest en het Rijk. Vooral in het noorden van de provincie zijn er invloeden van buitenlanders.⁸

	Absoluut	%
--	----------	---

⁸ Provincie Limburg – Cijferkorf Minderheden

Halen	189	2,1
Herk-de-Stad	252	2,3
Lummen	315	2,2
West-Limburg	6.281	4,1
Limburg	71.820	8,0
Vlaanderen	354.370	5,7
België	971.448	9,0

Tabel 28: Aantal vreemdelingen

Hieronder het aantal niet-Belgen naar voornaamste nationaliteiten per deelgemeente

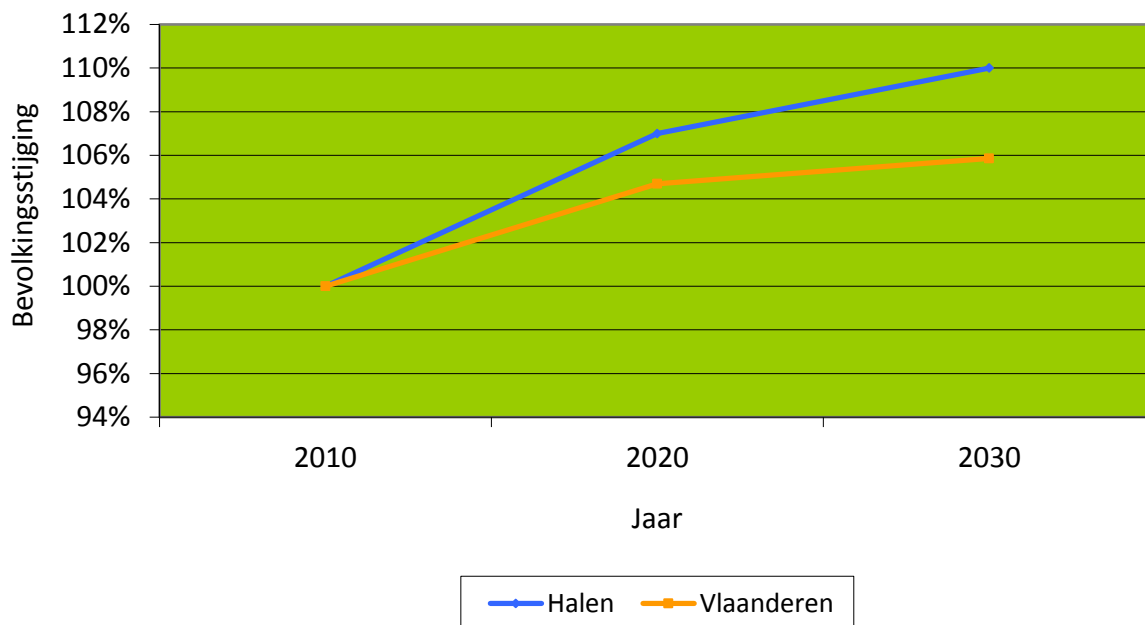
	Grieken	Italianen	Marokkanen	Nederlanders	Spanjaarden	Turken	Overige	Totaal	%
Halen	0	6	1	40	1	13	53	114	3,2
Zelem	0	4	0	12	0	3	9	28	1,0
Loksbergen	1	1	1	7	0	1	11	22	1,0
Zelk	0	0	0	2	0	0	23	25	2,8
Totaal	1	11	2	61	1	17	96	189	2,1

Tabel 29: Aantal niet-Belgen naar voornaamste nationaliteit per deelgemeente (cijfers 2008)

2.5 Bevolkingsprognose⁹

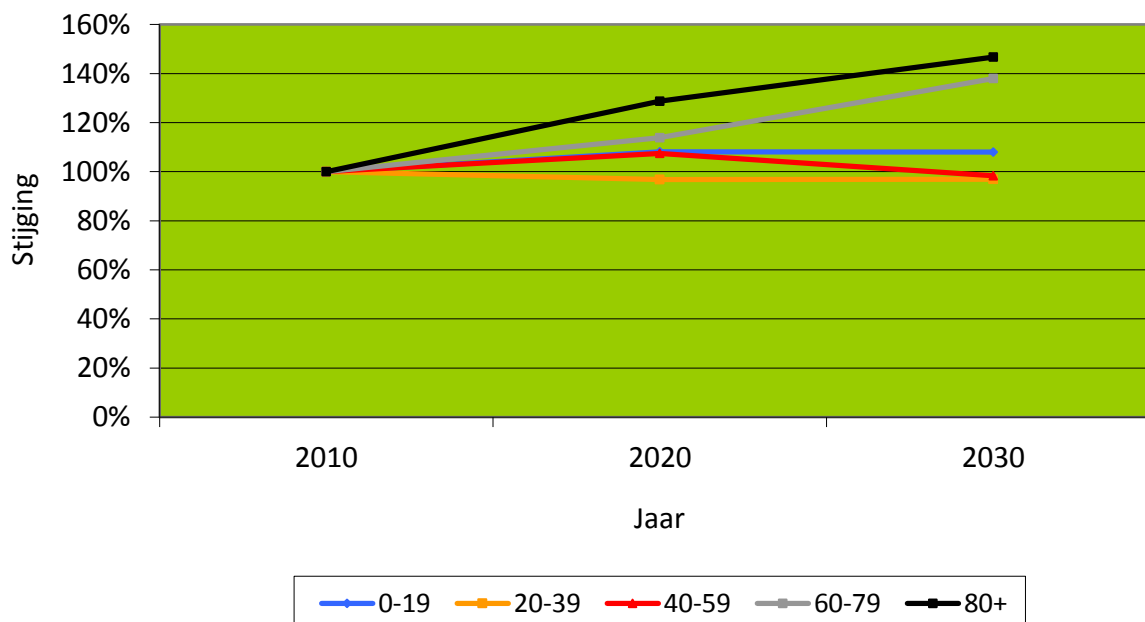
Tussen 2010 en 2030 wordt er in Halen een bevolkingsstijging van 10,49% verwacht. De Vlaamse bevolking zal volgens de prognose met maar liefst 5,9% stijgen.

⁹ Provincie Limburg – Cijferkorf Demografie

Grafiek 14: Bevolkingsprognose

Verwacht wordt dat vooral het aantal 80+-ers (+46,7%) en het aantal 60-79 jarige (+37,9%) zullen toenemen. De 0-19 jarige stijgen slechts in mindere mate (+7,9%). Dit terwijl de beroepsactieven (20-59 jarige) zullen dalen met 4,7%. Dit zal zowel in Halen als in Vlaanderen het geval zijn.

Grafiek 15: Bevolkingsprognose per leeftijd

2. 6 Huishoudens¹⁰

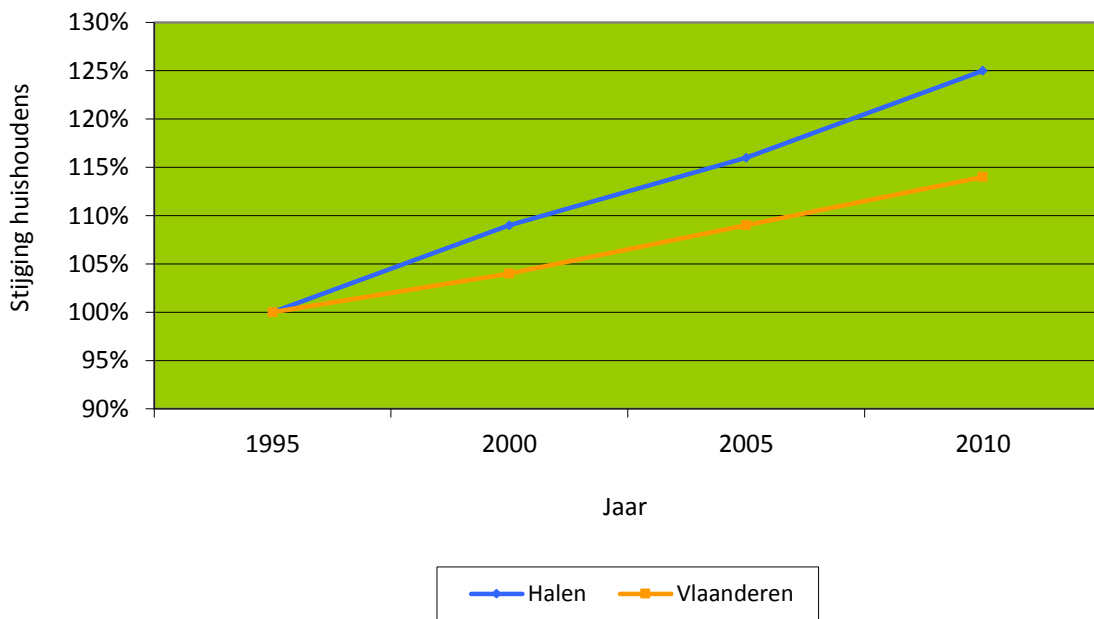
Aantal huishoudens

¹⁰ Vlaamse Overheid BedrijfsInformatie Platform - Lokale Statistieken

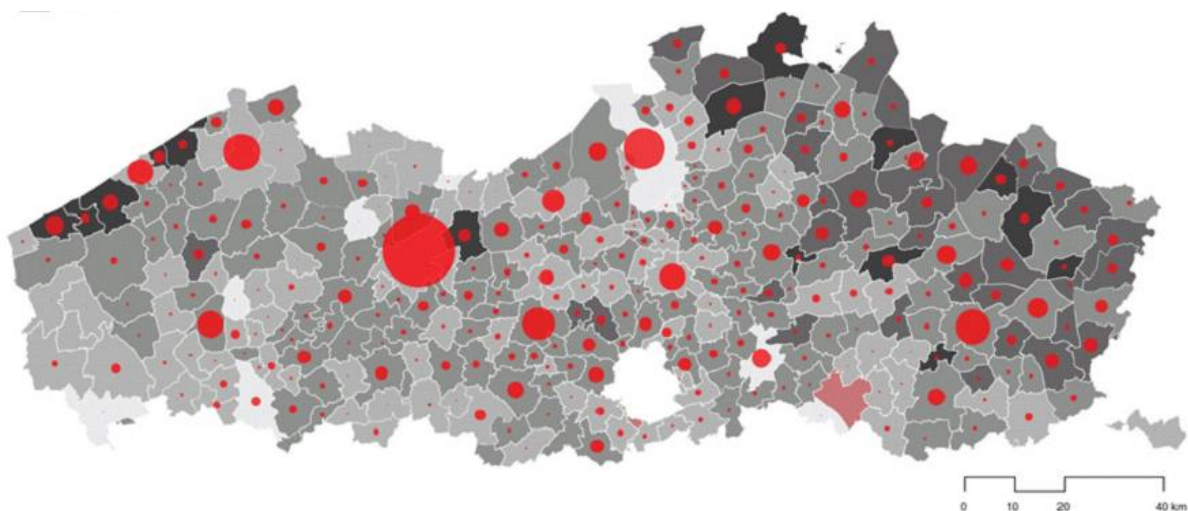
De definitie van huishoudens is 'alle personen die gewoonlijk eenzelfde woning betrekken en er samen leven'. Er worden twee soorten huishoudens onderscheiden: private huishoudens en collectieve huishoudens. Collectieve huishoudens zijn religieuze gemeenschappen, rusthuizen, weeshuizen, studenten- en werkliehuizen, ziekenhuizen en gevangenissen. De private huishoudens vertegenwoordigen alle andere huishoudens.

De groei van de bevolking kan men ook zien in de toename van het aantal private huishoudens. De stijging, die bekeken wordt over 15 jaar, kent grote sprongen.

Het aantal private huishoudens is sinds 1995 gestegen met 25% in Halen. In Vlaanderen zien we een stijging van 14%.

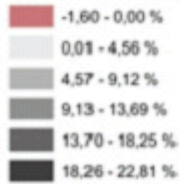

Grafiek 16: Evolutie private huishoudens

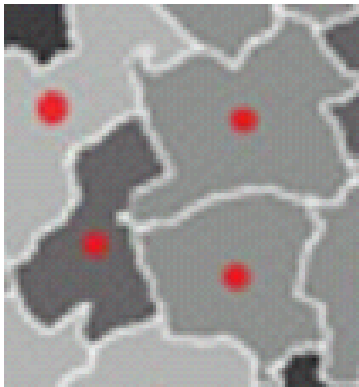

Legende

Evolutie huishoudens per gemeente 1997 - 2007

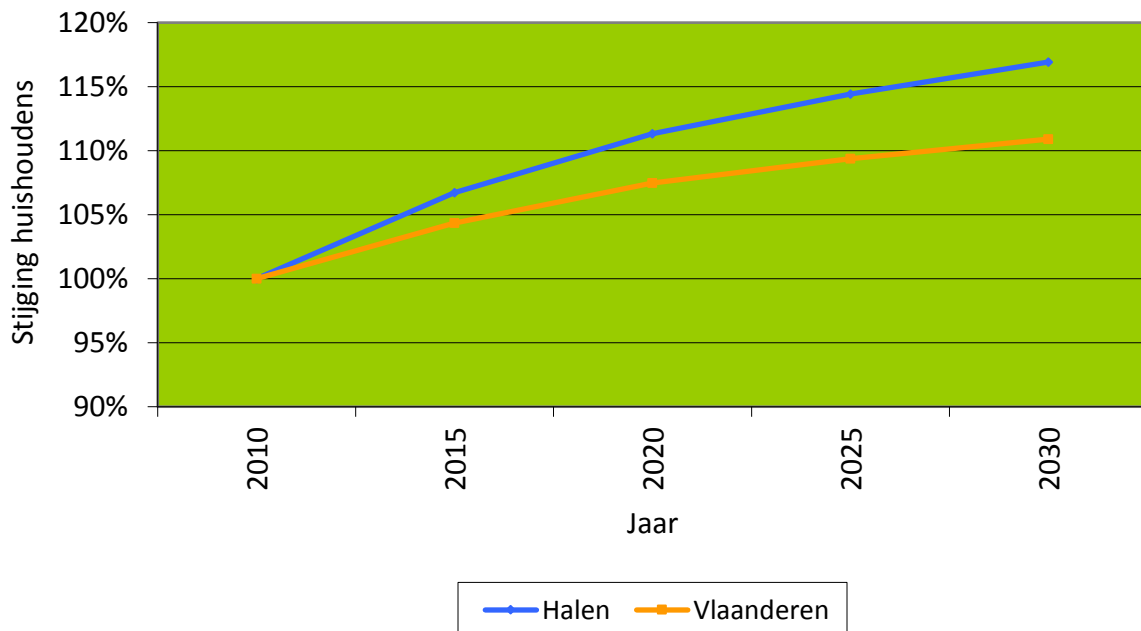

Red circle: straal van de cirkel in verhouding met de absolute huishoudenstoename (maximum: Gent: +7318 hh)

In Halen was de evolutie van huishoudens tussen 1997 en 2007 tussen 9,13 en 13,69%.¹¹

Uit prognoses van de Vlaamse Regering merken we op dat het aantal huishoudens in de toekomst zal blijven stijgen maar in mindere mate.

Grafiek 17: Prognose private huishoudens

Aantal huishoudens per deelgemeente¹²

¹¹ Steunpunt Ruimte en Wonen: "Ruimte voor wonen. Trends en uitdagingen".

¹² Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI)

	Halen		Zelem		Loksbergen		Zelk	
Particuliere huishoudens	1.510	42%	1.090	30%	646	18%	346	10%

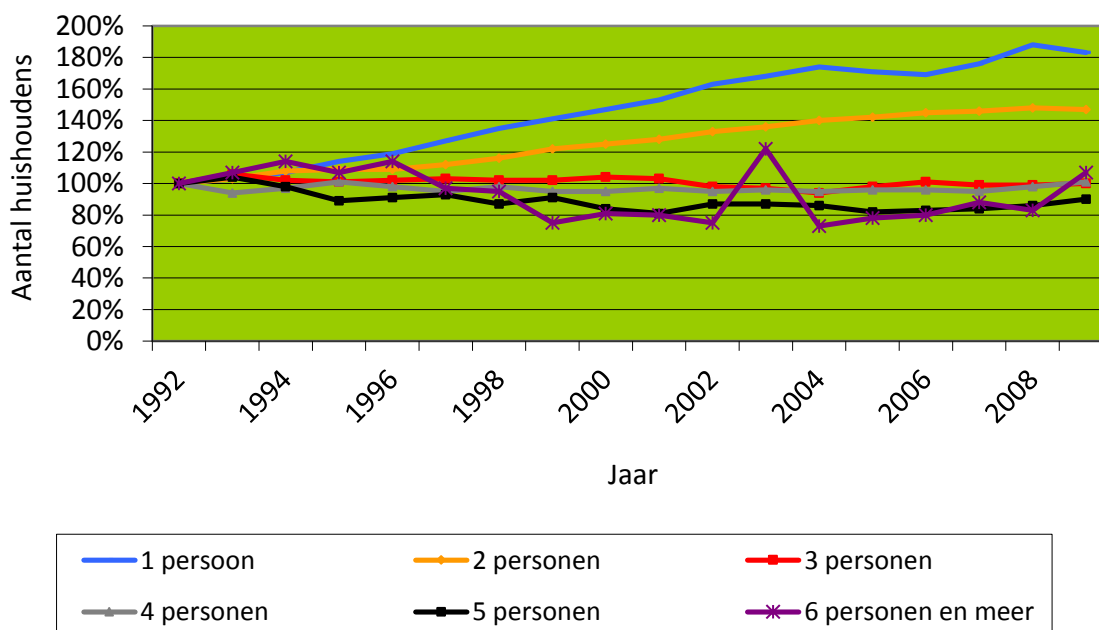
Tabel 30: Aantal huishoudens per deelgemeente op 01/01/2009

Het aantal huishoudens per statistische sector is terug te vinden in de bijlage.

Grootte van de huishoudens

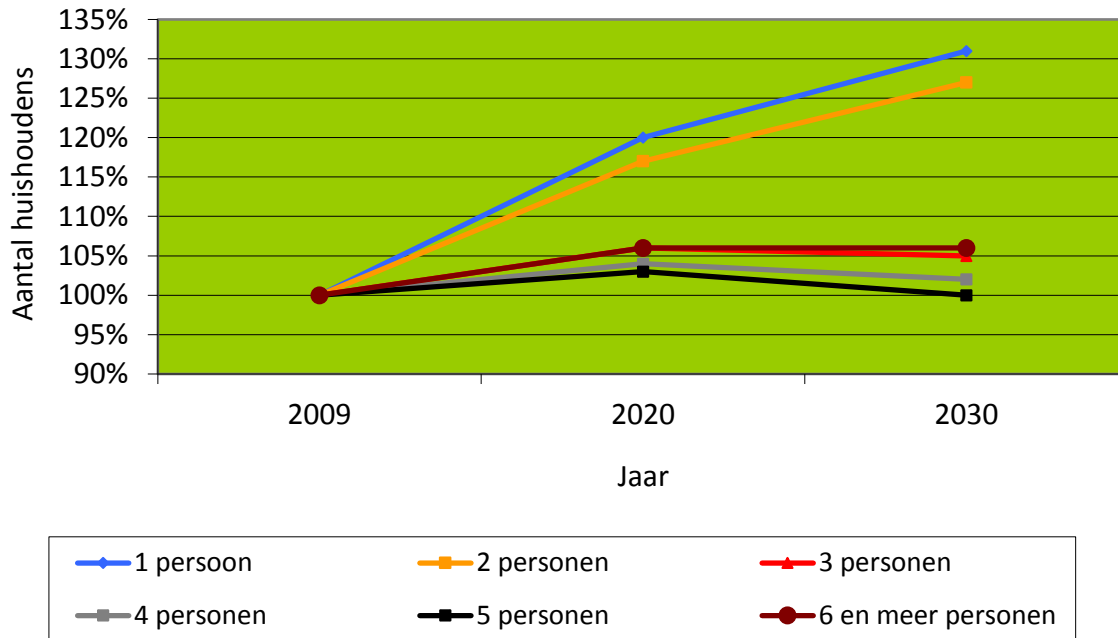
Over een periode van 15 jaar steeg de bevolking met 15%. Het aantal huishoudens steeg met maar liefst 25%. We kunnen dus spreken van een versnippering van de bevolking in steeds kleinere huishoudens. Er zijn steeds meer en meer huishoudens bijgekomen waardoor de bevolking, die trager steeg, verdeeld moest worden. Een huishouden zal dus uiteindelijk ook minder personen tellen.

Het aantal huishoudens met 1 en 2 personen stijgt en de andere gezinsvormen nemen licht af. De oorzaken zijn toegenomen echtscheidingen, vergrijzing en gezinsverkleining. Daarnaast ontstaan er vaker nieuwe samenlevingsvormen.

Grafiek 18: Evolutie grootte huishoudens

Als we een prognose van het aantal huishoudens maken kunnen we concluderen dat het aantal huishoudens met 1 en 2 personen zal blijven stijgen.¹³

Grafiek 19: Prognose grootte huishoudens

Gezinsverduunning

Daarnaast merken we op dat het aantal inwoners per gezin daalt. Waar we in 2000 nog 2,54 inwoners per gezin telden, zien we in 2009 een daling tot 2,48. Ook in het gewest zien we een trend van gezinsverduunning: van 2,45 personen per huishouden in 2000 tot 2,36 in 2009

Aantal / PHH	2000	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Halen	2,54	2,45	2,46	2,47	2,46	2,44	2,48	2,49	2,49
Vlaanderen	2,45	2,40	2,39	2,38	2,37	2,36	2,36	2,37	2,38

Tabel 31: Evolutie gezinsverduunning 2000-2009

Gezinsverduunning is mede het gevolg van vergrijzing. Ouderen wonen immers met minder personen in een woning dan jongeren. Ook al groeit het aantal inwoners niet of daalt het licht

¹³ Studiedienst van de Vlaamse Regering

dan moet het aantal woningen toch groeien om de gezinsverdunning op te vangen. In de afgelopen jaren groeide in Halen het aantal huishoudens sneller dan het aantal inwoners. Dat groeiverschil wordt de komende jaren geleidelijk minder. Gemiddeld was tussen 2000 en 2009 in Halen het groeiverschil tussen huishoudens en inwoners 2,6%. (In het demografisch luik kunnen we lezen dat het aantal inwoners met 9,7% is gestegen waar het aantal huishoudens met 12,3% steeg.) Om de gezinsverdunning op te vangen moet de woningvoorraad in Halen 2,6% per jaar sneller groeien dan het aantal inwoners.

In onderstaande tabel de gezinsdikte in de verschillende deelgemeenten.

Deelgemeente	Gezinsdikte
Halen-centrum	2,3
Zelem	1,05
Loksbergen	1,06
Zelk	2,5

Tabel 32: Gezinsdikte per deelgemeente

3. sociaal economische context

Inkomen

Het gemiddeld bruto inkomen per inwoner per jaar bedraagt in Halen 14.252€. Dit is meer in vergelijking met de provincie en het arrondissement Hasselt, maar minder in vergelijking met het gewest.

		Halen	Arr.	Prov.	Vlaanderen
		2007	2007	2007	2007
< 10.000€	%	16,0%	17,9%	18,0%	18,6%
10.001 -20.000€	%	34,7%	33,1%	33,1%	31,4%
20.001 – 30.000€	%	22,2%	22,6%	22,7%	21,7%
30.001 – 40.000€	%	10,2%	10,5%	10,8%	10,5%
40.001 – 50.000€	%	6,7%	6,4%	6,5%	6,7%
> 50.000€	%	10,2%	9,5%	8,9%	11,1%
Gem. inkomen per inwoner	€	14.252	14.188	13.857	15.032
Gem. inkomen per aangifte	€	24.919	24.788	24.492	26.187
Mediaaninkomen per aangifte	€	19.754	19.661	19.622	19.991
Totaal aantal aangifte	€	4.948	226.975	462.513	3.500.322

Tabel 34: Gemiddeld inkomen per inwoner per jaar

In 2007 lag 16,0% van de aangiften in Halen beneden de grens van 10.000€. Het percentage aangiften met een inkomen boven 50.000€ en het gemiddelde inkomen liggen iets lager dan het Vlaams gemiddelde. Omdat het gemiddeld inkomen vertekend kan worden door uitschieters naar boven en beneden, bekijken we best het mediaan inkomen (= het middelste inkomen wordt als referentie genomen). Dit ligt in Halen in de buurt van het Vlaamse mediaaninkomen.

De welvaartsindex ten opzichte van het Vlaams Gewest is 94,8%. De welvaartsindex zet het gemiddelde inkomen per inwoner in verhouding ten opzichte van de hogere referentieregio's, die gelijk worden gesteld aan 100.

	Absolute cijfers Halen	Percentage Halen	Percentage Limburg	Percentage Vlaams Gewest
Aandeel loontrekkende	3.376	36,9%	34 %	35,6 %
Aandeel zelfstandigen	734	8 %	6,8 %	7,4 %
Aandeel (brug)gepensioneerden	1.707	18,7 %	17,1 %	18,7 %
Personen zonder socio-economisch statuut	3.022	33 %	38 %	34,9 %

Werkloosheidsgraad

	Absolute cijfers Halen	Percentage Halen	Percentage Limburg	Percentage Vlaams Gewest
Totaal	246	4,2 %	5,4 %	7,0 %
Man	119	5,1 %	7,1%	6,7 %
Vrouw	127	6,6 %	8,6 %	7,3 %
Jongeren	50	14,8 %	18,6 %	15,9 %

Beroepsactieve leeftijd

	Absolute cijfers Halen	Percentage Halen	Percentage Limburg	Percentage Vlaams Gewest
Totaal	4.027	68,5 %	63,4 %	65,9 %
Man	2.225	73,8 %	69,1 %	70,9 %
Vrouw	1.802	62,9 %	57,5 %	60,9 %
Personen zonder socio-economisch statuut	3.022	33 %	38 %	34,9 %

Mate van werkgelegenheid in de gemeente

	Absolute cijfers Halen	Percentage Halen	Percentage Limburg	Percentage Vlaams Gewest
Inwoners van 18 tot 64 j	3.437	58,4 %	60,6 %	66,8 %

Financiële draagkracht

	Halen	Limburg	VI Gewest
gemiddelde financiële draagkracht	15.643 €	15.005 €	16.261 €
Mediaaninkomsten alle inkomensaangiften	21.359 €	21.086 €	21.390 €
Beperkt inkomen (< 20.000 euro)	45,9 %	46,9 %	46,2 %

conclusie

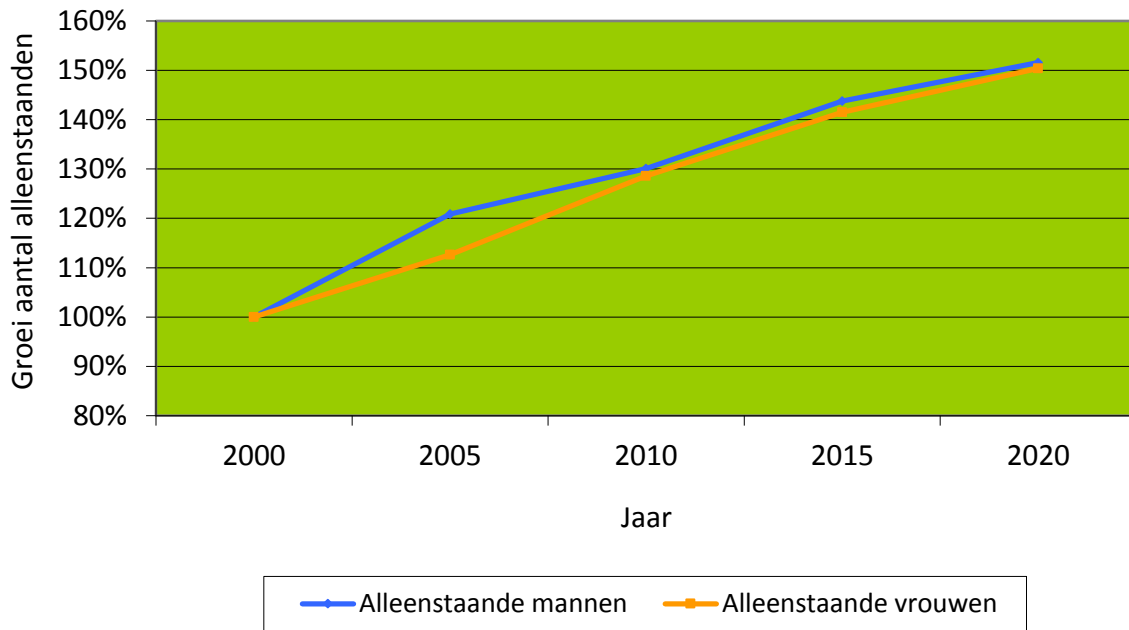
- **Het aantal loontrekkende, zelfstandigen en (brug)gepensioneerden ligt hoger dan in Limburg**
- **Het gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner ligt hoger dan in Limburg**
- **De werkzaamheidsgraad in Halen ligt veel hoger dan in Limburg zeker in het aandeel bij de vrouwen**

reflex: meer werkende personen dus meer buitenschoolse opvang

Alleenstaanden

Alleenstaanden hebben een verhoogd risico om in armoede en isolement terecht te komen. Ze moeten met een enkel inkomen alle vaste kosten zoals huur, verwarming en elektriciteit betalen. De meeste alleenstaanden zijn op zoek naar kleine woningen zoals appartementen en studio's.

In 2010 waren er in Halen 411 alleenstaande mannen en 490 alleenstaande vrouwen.

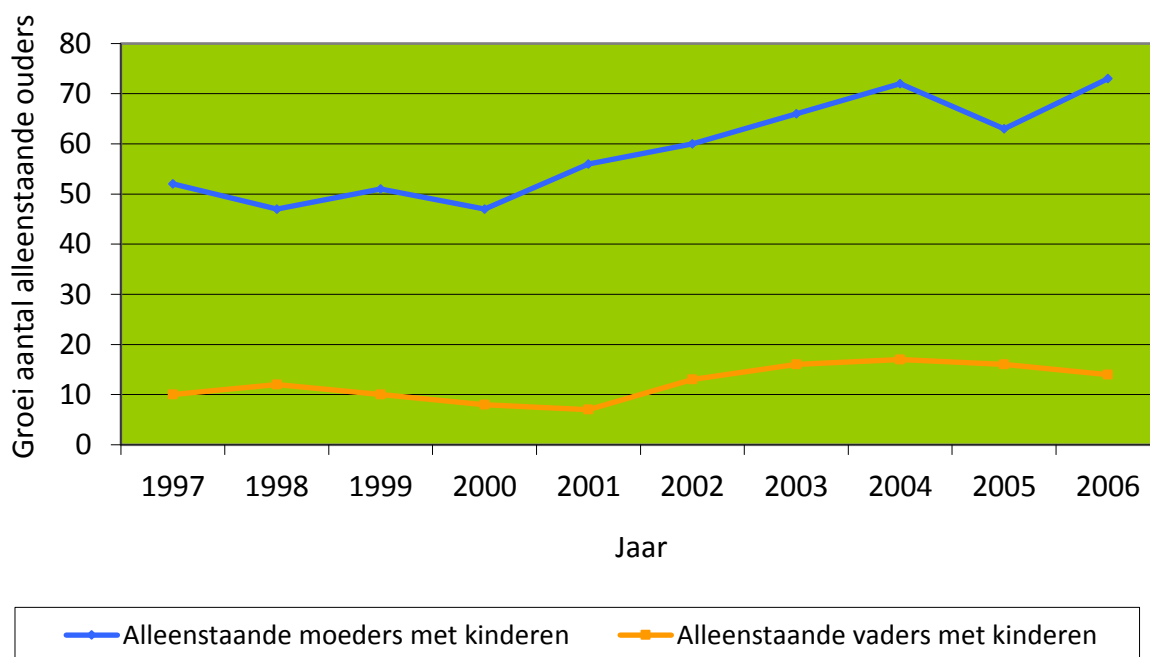

Grafiek 25: Evolutie en prognose aantal alleenstaanden

Het aantal alleenstaande mannen is tussen 2000 en 2010 gestegen met 30%. De volgende 10 jaar zal het aantal alleenstaande mannen blijven stijgen maar in iets mindere mate. Vermoedelijk met ongeveer 16%. Het aantal alleenstaande vrouwen stegen de voorbije 10 jaar met 29%. Ook zij zullen blijven stijgen. Uit prognoses kunnen we een stijging van 16% zien tussen 2010 en 2020.

De cijfers van 2006 vertellen dat er 73 alleenstaande moeders met kinderen waren en 14 alleenstaande vaders met kinderen.¹⁴ Ook deze mensen zitten op de huisvestingsmarkt in een moeilijke positie.

¹⁴ Vlaamse Overheid BedrijfsInformatie Platform - Lokale Statistieken

Grafiek 26: Evolutie alleenstaande ouders

Het percentage alleenstaanden in Halen is 24% van het aantal gezinnen dit komt neer op 9% van de totale bevolking. Er wordt een steeds grotere stijging van het aantal alleenstaanden verwacht.

	Vrouw	Man	Totaal	% van de gezinnen	% van de bevolking
2000	381	316	697	21,8%	8,48%
2005	429	382	811	23,7%	9,53%
2009	456	408	864	24,0%	9%

Tabel 37: Percentage aantal alleenstaanden van de gezinnen en van de bevolking

Gezien hun gemiddeld genomen lager gezinsinkomen en gezien de prijsontwikkelingen op de private woningmarkt (koop en huur) vormt dit ook in Halen een bijzonder aandachtspunt. 54 alleenstaanden huurden in 2011 een sociale woning. Er staan nog 39 personen op de wachtlijsten die alleen wensen te huren.

10.2.1 Aantal alleenstaanden per deelgemeente¹⁵

	Halen		Zelem		Loksbergen		Zelk	
Alleenwonende mannen	179	46%	113	45%	71	52%	45	52%
Alleenwonende vrouwen	212	54%	137	55%	66	48%	41	48%

¹⁵ Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (ADSEI)

vrouwen								
----------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Tabel 38: Alleenwonende per deelgemeente op 01/01/2009

De cijfers van het aantal alleenwonende per statistische sector zijn terug te vinden in de bijlage

9.1 Socio-economisch profiel van ouderen

Zorggebruikers

	Mantelzorg of thuiszorg	Residentiële zorg
Halen	18%	6%
Herk-de-Stad	15%	4%
Lummen	16%	4%
Vlaanderen	9%	6%

In Halen maakt 18% van de 65+ers gebruik van mantelzorg of thuiszorg en 6% van residentiële zorg. Het is opmerkelijk dat in de gemeenten van het kanton meer 65+ers mantelzorg ontvangen dan gemiddeld in Vlaanderen.

Maatschappelijke kwetsbaarheid

Van de 1.698 65+ers kregen in 2010 684 personen een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering en 8 personen waren begunstigd voor een leefloon. Daarnaast waren er 10 ouderen met een inkomen voor bejaarden (GIB) en 91 met een inkomensgarantie voor ouderen (IGO).

72 55+ers huurde in 2011 een sociale huurwoningen en er stonden nog 23 kandidaat-huurders van deze leeftijdsgroep op de wachtlijst.

9.2 Socio-economische profiel van jongeren

In 2011 waren er 71 jongeren in de bijzondere jeugdbijstand.

3 jongeren (18-24 jaar) ontvingen een leefloon. Er waren 29 jongeren met een werkloosheidsuitkeringsaanvraag.

Er werd geen enkele sociale woning verhuurd aan jongeren onder 25 jaar. Van deze leeftijdscategorie staan er 6 personen op de wachtlijsten.

10.3 Jongeren

10.4 Kansarmen

	Halen	West-Limburg	Limburg	Vlaanderen
Aantal inkomens lager dan 10.000€	12,2%	14,2%	15,4%	15,9%
Aantal leefloners met recht op RMI en RMH	0,18%	0,46%	0,55%	0,91%
Aantal ouderen met IGO of GIB	5,5%	3,9%	4,1%	4,9%
Aantal ouderen met THAB	13,0%	10,3%	10,3%	7,9%
Aantal personen met een handicap recht op een vergoeding	0,87%	0,99%	1,27%	1,23%
Aantal titularissen verhoogde tegemoetkoming in ziekteverzekering	9,2%	7,5%	7,8%	7,6%
Aantal titularissen en rechthebbenden OMNIO-statuut	0,96%	1,18%	1,42%	1,42%
Aantal personen met collectieve schuldenregeling	0,38%	0,69%	0,68%	0,71%
Aantal personen met betalingsachterstand	1,93%	2,53%	2,43%	2,31%
Werkloze gezinshoofden	0,57%	0,61%	0,70%	0,84%
Klanten voor elektriciteit met budgetmeter of stroombegrenzer	1,13%	1,53%	1,56%	

Tabel 40: Kansarmen

IGO: inkomensgarantie voor ouderen

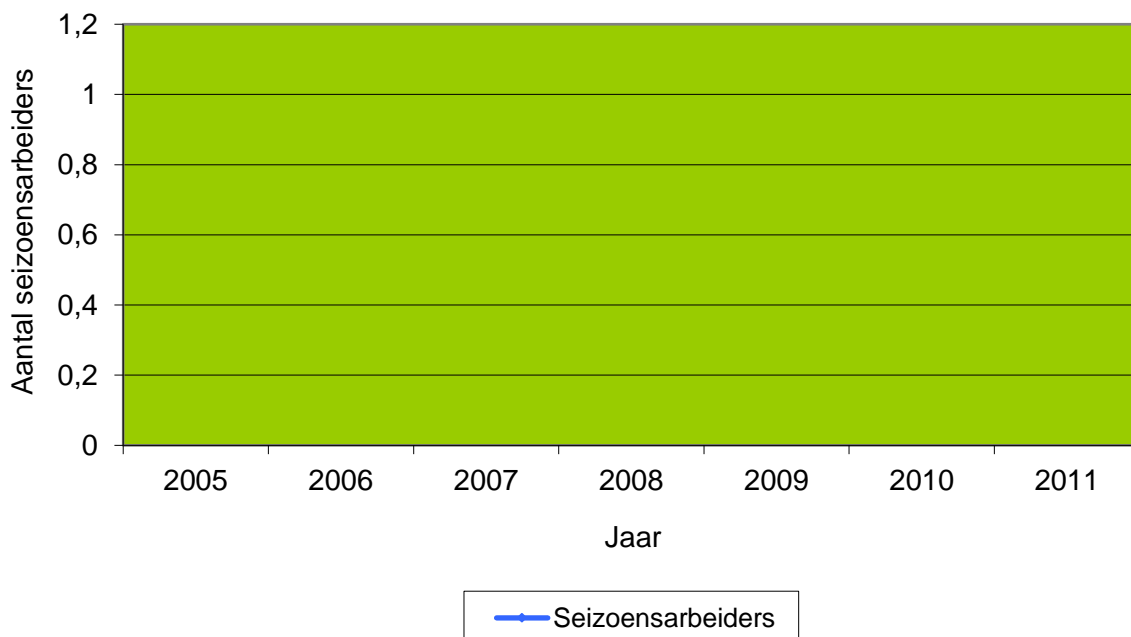
GIB: gewaarborgd inkomen bejaarden

THAB: tegemoetkoming hulp aan bejaarden

We merken op dat er in Halen relatief weinig leefloners zijn. Het aantal ouderen met GIB, IGO of THAB is daarentegen wel hoger dan gemiddeld. Idem voor het aantal titularissen met een verhoogde tegemoetkoming in ziekteverzekering. Het aantal personen met een collectieve schuldenregeling, betalingsachterstand en een budgetmeter of stroombegrenzer is lager dan de hogere overheden. We kunnen dus opmerken dat vooral de oudere bevolking risico loopt wat armoede betreft.

10.5 Seizoensarbeiders

Elk jaar steken in de Vlaamse tuinbouw- en landbouwsector tal van arbeiders tegelijk een handje toe tijdens het hoogseizoen. Al die seizoenarbeiders moeten uiteraard ook degelijk gehuisvest worden.

Grafiek 28: Seizoensarbeiders

Omdat er de jongste jaren in heel Vlaanderen een sterke stijging van het aantal buitenlandse arbeidskrachten op te merken was, heeft het Vlaams Parlement een specifiek regime voor de huisvesting van seizoenarbeiders goedgekeurd. Vaak werden seizoenarbeiders ondergebracht in stacaravans of andere woonunits onder een regeling die in de praktijk

moeilijk haalbaar was in de agrarische sector. Daarom neemt het Kataraktdecreet de oppervlaktenorm over die ook voor studentenkamers wordt gebruikt. In het decreet is er sprake van een oppervlaktenorm van 8m². De som van de slaapgelegenheid en de gemeenschappelijke ruimte moet minimaal 18m² zijn indien de kamer wordt bewoond door 1 persoon. Voor elk extra persoon moet 10m² bijgeteld worden.

Sociaal perspectief

4. arbeidsmarkt

	Absolute cijfers Halen	Percentage Halen	Percentage Limburg	Percentage Vlaams Gewest
Werkzoekende zonder diploma HSO	132	46,2 %	51,0 %	50,4 %
Werkzoekende langer dan 2 jaar werkloos	65	22,7 %	21,3 %	23 %
Werkzoekende van 30 jaar en ouder	192	67,1 %	61,8 %	64,2 %
Werkzoekende van EU-ex-migratielanden en lage-inkomenslanden	10	3,5 %	9,3 %	11 %
Moeilijk bemiddelbare werklozen	81	28,3 %	34,2 %	33,7 %
Zeer moeilijk bemiddelbare werklozen	14	4,9 %	7,5 %	6,9 %
Werkzoekende die arbeidsgehandicapt zijn	53	18,5 %	16,3 %	14,2 %
Werkzoekenden < 25 jaar en langer dan 1 jaar werkloos	13	4,5 %	6,1 %	5,4 %
Werkzoekende < 25 jaar en zonder diploma HSO	35	12,2 %	11,7 %	11,5 %

conclusie

**De risicofactoren om werk te zoeken zoals geen diploma HSO ligt lager dan in Limburg.
De cumuli van minstens 2 risicofactoren ligt beduidend lager dan in Limburg.
De werkzoekende die ouder is dan 30 jaar of een werkzoekende die arbeidsgehandicapt is ligt hoger dan in Limburg**

4.2 wonen

	Absolute cijfers Halen	Percentage Halen	Percentage Limburg	Percentage Vlaams Gewest
Huurwoningen	440	12,2 %	17,9 %	22,8 %
Sociale huurwoningen	93	0,9%	3,3 %	2,7 %
Sociale huurappartementen	31	0,9 %	2,2 %	2,8 %
Sociale huisvesting	124	3,5 %	5,5%	5,5 %
Huurders (18-24) van sociale woningen	0	0	0,13 %	0, 21 %
Huurders (55-...) van sociale woningen	65	2,4 %	3,6 %	3,5 %
Huurders sociale woningen in een eenoudergezin	17	4,1 %	5,6 %	4,7 %
Kandidaat-huurders	146	4,1 %	6,7 %	3,4 %
Kandidaat huurders (18-24)	6	1 %	1,7 %	
Kandidaat huurders (55+)	24	0,87 %	1,07 %	
Woningen zonder comfort	162	4,5 %	3,1 %	4,3 %

conclusie

We scoren in het domein sociale huisvesting op alle items lager dan het Limburgs gemiddelde

In Halen zijn er meer woningen zonder comfort.

4.3 onderwijs en vorming

	Absolute cijfers Halen	Percentage Halen	Percentage Limburg	Percentage Vlaams Gewest
Risicoschoolloopbanen kleuteronderwijs	6	1,81 %	1,62 %	2,23 %
Risicoschoolloopbanen lager onderwijs	125	21,3 %	20,7 %	20,9 %
Risicoschoolloopbanen secundair onderwijs	117	19.6 %	21,5 %	21,2 %
B-stroom 1 ^{ste} graad gewoon	33	19 %	16,8 %	15,8 %

secundair onderwijs				
ASO leerlingen 2 ^{de} en 3 ^{de} graad gewoon sec. onderwijs	161	41,2 %	36,7 %	40,4 %
TSO leerlingen 2 ^{de} en 3 ^{de} graad gewoon sec. onderwijs	111	28,4 %	32,5 %	32,1 %
KSO leerlingen 2 ^{de} en 3 ^{de} graad gewoon sec. onderwijs	9	2,3 %	2,41 %	2,13 %
BSO leerlingen 2 ^{de} en 3 ^{de} graad gewoon sec. onderwijs	110	28,1 %	28,4 %	25,3 %
Doorstromers hoger onderwijs	59	71,1 %	52,5 %	58,2 %
Doorstromers hoger onderwijs: master tov bachelor		59,5 %	76,3 %	88,2 %
Studenten hoger onderwijs diploma behaald	45	10 %	8,4 %	9,4 %

Conclusie

In Limburg behalen we de eerste plaats naar het doorstromen naar het hoger onderwijs. Dit resulteert in een hoger gemiddelde dan Limburg aan studenten die een hoger diploma behaalden.

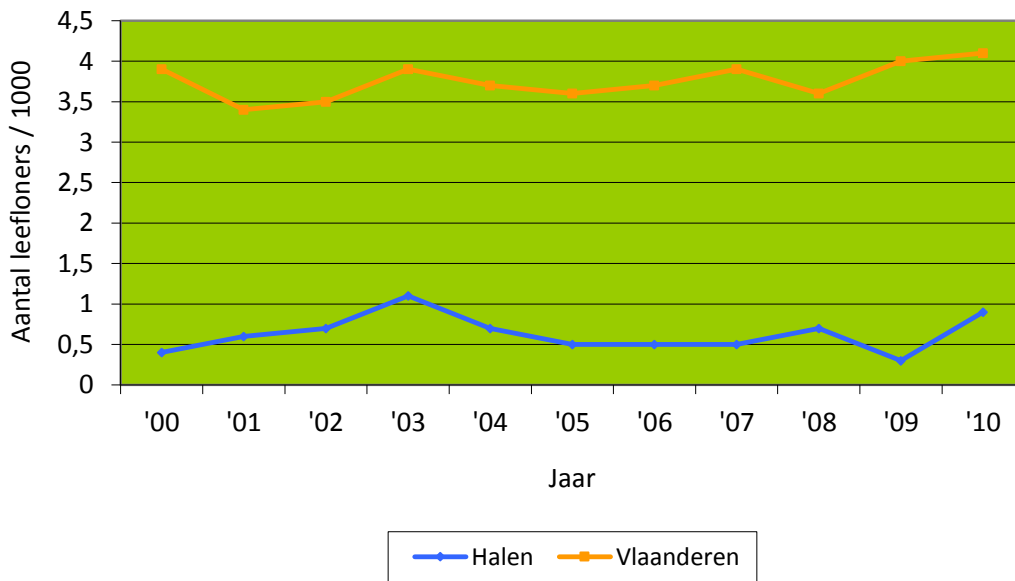
4.4 Bestaansonzeker

-Leefloners

inkomensarmoede dat weergeeft het aandeel personen dat moet rondkomen met een leefloon tov het aantal meerjarige inwoners (18-64)

In halen zijn er 15 leefloners of 0,27 %

voor Limburg is dit 0,47 % en voor het VI Gewest is dit 0,80 %

Grafiek 22: Aantal leefloontrekkers

Ook het aantal leefloontrekkers ten opzichte van het gewest is weinig. In Halen zijn er 0,9 leefloners op 1000 inwoners terwijl dit in Vlaanderen gemiddeld 4,1 leefloners zijn.¹⁶

	Absolute cijfers Halen	Percentage Halen	Percentage Limburg	Percentage Vlaams Gewest
Personen met handicap recht op IVT	57	1,03 %	1,37 %	1,37 %
Ouderen met IGO	101	5,8 %	4,2 %	5,0 %
Mensen met leefloon of inkomensgarantie	173	2,38 %	3,32 %	2,8 %
Sociaal tewerkgestelden	1	0,02 %	0,07 %	0,11 %
Mensen met recht op verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering	839	9,3 %	7,9 %	7,6 %
Ambtshalve geschrapt	24	2,72 %	2,35 %	2,93 %
Asielzoekers	6	0,07 %	0,27 %	

conclusie

In de groep bestaansonzekereren scoren in diverse groepen lager dan in Limburg

¹⁶ Vlaamse Overheid BedrijfsInformatie Platform - Lokale Statistieken, gemeentelijke fiches

oa leefloners, personen met een handicap met een IVT, sociaal tewerkgestelden, asielzoekers

We scoren hoger in de groep ouderen men een inkomensgarantie voor ouderen en mensen met recht op een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering Halen telt een grotere groep ouderen die beperkte levensmiddelen hebben.

4.5 maatschappelijk kwetsbare jongeren

	Absolute cijfers Halen	Percentage Halen	Percentage Limburg	Percentage Vlaams Gewest
Geboorten kansarme gezinnen	6	4,5 %	8,9 %	8,1 %
Jongeren in bijzondere jeugdbijstand	76	4,37 %	2,93 %	2,62 %
Jongeren (18-24) werkzoekend zonder diploma HSO	35	5,7 %	5,6 %	5,0 %
Jongeren (18-24) > 1 jaar werkzoekend	13	2,10 %	2,88 %	2,33 %
Jongeren (18-24) met leefloon	2	0,32 %	0,88 %	1,59 %

conclusie

In de cijfers wordt de aandacht getrokken naar het aantal jongeren in de bijzondere bijstand. Wij zitten hier boven het Limburgs gemiddelde. Graag de reflectie dat wij op het Halens grondgebied een dienstencentrum voor bijzondere jeugdzorg hebben nl vzw Huize Sint Vincentius.

4.6 alloctonen

	Absolute cijfers Halen	Percentage Halen	Percentage Limburg	Percentage Vlaams Gewest
Niet Belgen van Maghreblanden en Turkije	18	8,8 %	9,4 %	12,7 %
Niet Belgen van ex Oostbloklanden	48	22,3 %	4,8 %	11,3 %
Niet belgen van EU-ex-migratielanden	13	6%	19,3 %	11,6 %
Niet Belgen lage inkomenslanden	93	43 %	19,0 %	37,9 %

Buitenlandse inwijkingen, afkomstig van EU-ex-migratielanden of lage inkomenslanden	24	63,2 %	54,2 %	35,8 %
Erkende vluchtelingen	9	1,02 %	0,64 %	1,24 %
Werkzoekende met als origine Maghrebijn, Turk of niet-EU-burger	27	0,49 %	1,36 %	1,27 %

conclusie

Het percentage Niet-Belgen van ex-Oostbloklanden ligt extreem hoog in vgl met Limburg en Vlaams Gewest

4.7 personen met een handicap

	Absolute cijfers Halen	Percentage Halen	Percentage Limburg	Percentage Vlaams Gewest
Jongeren (2-18) buitengewoon onderwijs	96	6,1 %	4,7 %	4,1 %
Personen (21-...) met enkel integratievergoeding	21	0,30 %	0,29 %	0,33 %
Personen (21-...) met integratievergoeding en recht op IVT	49	0,70 %	1,06 %	1,01 %
Personen (21-...) met integratievergoeding	70	1 %	1,35 %	1,34 %
Personen (21-...) met integratievergoeding niet in instelling verblijvend	69	0,98 %	1,11 %	1,06 %
Personen (21-59) met integratievergoeding	38	0,80 %	1,35 %	1,32 %
Personen (60-...) met integratietegemoetkoming	32	1,43 %	1,37 %	1,37 %

conclusie

In Halen zijn er meer jongeren die onderwijs volgen in het buitengewoon onderwijs

4.8 ouderen

	Absolute cijfers Halen	Percentage Halen	Percentage Limburg	Percentage Vlaams Gewest
Alleenwonende ouderen (60+)	404	18,1 %	18,9 %	22,9 %
Ouderen (60 +) van EU-ex- migratielanden en lage- inkomenslanden	6	0,3 %	3,2 %	1,1 %
Ouderen (65+) met integratietegemoetkoming	24	1,39 %	1,16 %	1,18 %
Ouderen (65+) met THAB	228	13,2 %	10,5 %	8,1 %
Ouderen (65+) van nationaliteiten met THAB	0	0	8,7 %	5,8 %
Tenlastneming zorgverzekerde in de thuiszorg	301	17,4 %	13,7 %	8,5 %
Titularissen (75+) met verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering	450	49,3 %	41,23 %	35,2 %

conclusie

Het gebruik van de thuiszorg door de 65 plussers is hoger dan in Limburg.

4.9 gezinnen

	Absolute cijfers Halen	Percentage Halen	Percentage Limburg	Percentage Vlaams Gewest
Gezinnen met minderjarige kinderen	963	38,1 %	0	0
Kinderen bij alleenstaande vader	29	1,7 %	1,5 %	1,8 %
Kinderen bij alleenstaande moeder	109	6,3 %	10,2 %	11,4 %
Kinderen bij alleenstaande ouders	138	7,9 %	11,7 %	13,2 %

Alleenwonende	864	24 %	25 %	29,9 %
Huishoudens > 5 personen	63		2,07 %	1,89 %

conclusie

Er zijn minder alleenstaande moeders in Halen

DESTEP DIVERSE DIENSTEN SOCIAAL BELEID EN OCMW

In de DESTEP-analyse gaan we na welke impact trends en ontwikkelingen op demografisch, economisch, sociaal, technologisch, ecologisch en politiek-wetgevend vlak hebben op het aanbod en de werking van de stedelijke diensten rond sociaal beleid en van het OCMW

	Trends en ontwikkelingen	Impact op de dienst en de werking
DEMOGRAFISCH	<ul style="list-style-type: none"> • Vergroening • Vergrijzing • Meer echtscheidingen en éénooudergezinnen • Hoge werkzaamheidsgraad • Toename niet-EU-burgers 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vergroening > investeren in voor- en buitenschoolse kinderopvang ➤ Vergrijzing - vooral toename aandeel hoogbejaarden inwoners > nood aan woon- en zorgvoorzieningen voor deze doelgroep > nood digitale en/of mobiele dienstverlening (owv kunnen zich zelf moeilijker verplaatsen) > stimuleren en ondersteunen mantelzorg ➤ Eenoudergezinnen > betaalbaarheid kinderopvang bewaken > flexibliteit in kinderopvang ➤ Oog voor diversiteit binnen sociaal beleid
ECONOMISCH	<ul style="list-style-type: none"> • Bezuinigingen dringen zich op • Economische crisis • Hoge energieprijzen • Hoge huurprijzen private woningmarkt 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vrijwaren van budget voor sociale dienstverlening ➤ Minder werkgelegenheid voor laaggeschoolden > verwachte stijging van laaggeschoolde werkzoekenden ➤ Mogelijke stijging van inwoners die energie krijgen van sociale energieleveranciers ➤ Mogelijke stijging van aantal inwoners dat betaalbare (huur)woningen zoekt
SOCIAAL	<ul style="list-style-type: none"> • Kansengroepen • Hangjongeren • OCMW 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mogelijke stijging van aantal steuntrekkers

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Budget voor bestrijding energiearmoede ➤ Uitbreiding tegemoetkomingen voor wonen/huren ➤ Jeugdaanbod toegankelijk maken voor hangjongeren - specifiek aanbod uitwerken
TECHNOLOGIE	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering - digitale kloof • Nieuwe media 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Digitale geletterdheid senioren stimuleren en ondersteunen > kan hulp bieden bij vereenzaming, isolement ➤ Voldoende PC's voorzien in dienstencentrum + aantrekkelijke wijze senioren laten kennismaken met pc en internet
ECOLOGISCH	<ul style="list-style-type: none"> • Nadruk op duurzaamheid, energiebesparing 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Energiescans in woongelegenheden sociaal zwakke groepen ➤ Stimuleren van / ondersteunen van energiebesparende maatregelen in woongelegenheden van sociaal zwakke groepen
POLITIEK - WETGEVEND	<ul style="list-style-type: none"> • 10 Vlaamse beleidsdoelstelling sociaal beleid: <ul style="list-style-type: none"> ○ Vermaatschappelijking van de zorg ○ Bestrijding kinderarmoede ○ Preventief gezondheidsbeleid ○ Gezinsondersteuning en kinderopvang ○ BKO ○ Woonzorgaanbod ○ Beleid rond vergrijzing bevolking ○ Schuldenproblematiek ○ Dak-en thuisloosheid ○ Samenwerking 1e lijn welzijnswerk 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Met lokaal sociaal beleid inspelen op Vlaamse beleidsdoelstellingen

SWOT OCMW

We brengen achtereenvolgens de sterkten en zwakten in kaart van het OCMW. We bekijken de sterkten en zwakten voor diverse aspecten (personeel, infrastructuur, communicatie en samenwerking, het aanbod en de activiteiten). We inventariseren ook de kansen en bedreigingen die van buitenaf komen.

	STERKTEN	ZWAKTEN
PERSONEEL	<ul style="list-style-type: none">• Specialisaties personeel• Grote klantvriendelijkheid en empathie met veel inzet voor de cliënt.	<ul style="list-style-type: none">• Specialisaties van personeel geven soms problemen bij plotse afwezigheden
INFRASTRUCTUUR	<ul style="list-style-type: none">• aangenaam en toegankelijk OCMW-gebouw	<ul style="list-style-type: none">• wachtzaal in hal -> niet ideaal• onvoldoende burelen op het gelijkvloers
COMMUNICATIE & SAMENWERKING	<ul style="list-style-type: none">• goede samenwerking met de gemeentelijke dienst welzijn• Samenwerking OCMW met OCMW's uit verschillende buurgemeenten om zoveel mogelijk en zo betaalbaar mogelijk diensten aan te bieden aan de bevolking.• Goede samenwerking met diverse organisaties voor sociale tewerkstelling	<ul style="list-style-type: none">• samenwerking tussen de diverse diensten rond kansengroepen• Schaalgrootte van de gemeente
WERKING & AANBOD	<p>Kinderopvang</p> <ul style="list-style-type: none">• groot aanbod aan kinderopvang• goed uitgebouwde voor en naschoolse opvang <p>Senioren</p> <ul style="list-style-type: none">• uitgebreide dienstverlening aan thuiszorg• vlotte samenwerking met de diverse diensten• minder mobiele centrale <p>wettelijke taken OCMW</p> <ul style="list-style-type: none">• Laagdrempeligheid aanbod• Ruime openingsuren (elke dag) en goed onthaal• Ruim aanbod dienstverlening• Noodwoning beschikbaar	<p>Kinderopvang</p> <ul style="list-style-type: none">• geen aanbod middagslapertjes• occasionele / flexibele opvang• aanbod kraamhulp <p>Senioren</p> <ul style="list-style-type: none">• kansarmen senioren worden moeilijk bereikt• te weinig aangepast vervoer + eigen vervoer zeer duur• door landelijke ligging niet makkelijk om voorzieningen te bereiken <p>wettelijke taken OCMW</p> <ul style="list-style-type: none">• Ontbreken van sommige dienstverlening (SVK)• Organisatie van de dienst en de spreekuren (spreekuren van verschillende personeelsleden tegelijk = overladen en chaotische spreekuren.)• Geen groepswerking cliënteel

KANSEN

kinderopvang

- wetgeving huis van het kind

Senioren

- hoog percentage senioren is lid van een vereniging
- spreekuren in deelgemeenten

BEDREIGINGEN

Kinderopvang

- tekort aan onthaalouders
- stijgende nood aan flexibele opvang en buitenschoolse opvang > we verwachten extra werk naar opvanguren/ gezinsbeleid

Senioren

- weinig voorzieningen (oa. winkels) zeker in de deelgemeenten
- privé wagens van MMC moeilijk te gebruiken voor rolstoelpatiënten
- geen dagcentrum
- aandeel eenzame senioren stijgt
- mantelzorger ervaren grote druk
- digitalisering van maatschappij > digitale kloof bij senioren

OCMW

- veranderende wetgeving (bvb. werkloosheid)
- regionalisering van verantwoordelijkheden (bvb. Trajectbegeleiding, schuldhulpverlening,...)
- stijgend aantal hulpvragen
- bestuursmeerderheden samenwerkende OCMW's

Strategisch beleidsplan OCMW

Doelstelling OCMW

Het beleid voorziet een aanbod van aangepaste dienstverlening voor elke burger, met speciale aandacht voor de kansengroepen.

Actieplannen

Zorgbehoevende senioren en hun mantelzorgers krijgen aangepaste hulp

Het OCMW voert haar decretale en wettelijk verplichte opdrachten uit

Het OCMW biedt specifieke dienstverlening aan kansengroepen aan.

Acties

acties ter voorkoming van vereenzaming opzetten i.s.m. het dienstencentrum

het zorgoverleg (POP) behouden
het aanbod thuiszorgdiensten in samenwerking met buurOCMW's en externe partners behouden

gezinszorg, poetdienst, klusdienst, Woonzorgteam organiseren

de doelmatigheid van thuiszorgdiensten onderzoeken en waar nodig werking bijsturen

de maaltijdbedeling aan huis in samenwerking met een externe partner behouden

de MinderMobielenCentrale georganiseerd met vrijwillige chauffeurs behouden en aantrekken van nieuwe vrijwillige chauffeurs voor MMC

mantelzorgers ondersteunen door o.a. vormingen, spreekcafé,

de taken opgelegd door de federale en vlaamse overheid uitvoeren (o.a. Recht op Maatschappelijke Integratie, steun, verwarmingstoelagen, LAC, pensioenaanvragen, IVT-IT aanvragen, allerhande sociale tegemoetkomingen

organiseren van lokaal cliëntoverleg

behouden van oplaadpunten budgetmeters gas en elektriciteit en waar nodig verplaatsen in functie van toegankelijkheid

gratis energiescans promoten
behouden van toelage voor sociaal-culturele participatie

behouden van tegemoetkoming in de werkingskosten van het Wit Huis en

Het beleid voorziet middelen voor ondersteunende diensten

Buitenschoolse KinderOpvang

Het OCMW biedt schuldhulpverlening aan aan inwoners die dit nodig hebben

We voorzien betaalbare huisvesting voor onze inwoners

Het OCMW biedt laagdrempelig, eerstelijns juridisch advies aan de inwoners aan.

Ondersteuning specifieke diensten OCMW

Algemene diensten ondersteuning

van tegemoetkoming in de werkingskosten CAD

verkennen van ondersteuningsmogelijkheden van nieuwe inclusie-projecten

Het organiseren van Lokaal Opvang Initiatieven voor kandidaat politiek vluchtelingen

ter beschikking stellen van een noodwoning voor inwoners met een acute woonnod

voorzien in arbeidstrajectbegeleiding voor zwakkere werkzoekenden

voorzien van budgetbeheer, budgetbegeleiding en schuldbemiddeling

aansluiten bij een SVK (Sociaal VerhuurKantoor) werkzaam in een buurgemeente

huren van woningen om aan te bieden aan cliënten (tot opstart SVK-werking)

aanbieden van juridisch advies aan de inwoners in samenwerking met andere OCMW's

ondersteuning specifieke diensten

werkingskosten algemeen ondersteunende diensten

personeelskosten algemeen ondersteunende diensten

Er is een dienst voor onthaalouders werkzaam op ons grondgebied.

1. Algemene Financiering

We voorzien elk jaar de afgesproken 8% uit het gemeentefonds.

Voor de algemene- en werkingskosten voorzien we elk jaar tot en met 2019 een verhoging van 2% per jaar.

We voorzien tevens een doorgedreven samenwerking met de financiële dienst van het Stad daar we nu niet alleen met dezelfde mensen, maar ook met hetzelfde boekhoudpakket en hetzelfde planningspakket werken.

Gemeentelijke tussenkomst

Voor de gemeentelijke tussenkomsten vanaf 2014 gaan we uit van het exploitatietekort.

Dit wordt door de BBC-regelgeving zo opgelegd.

	uitgaven	inkomsten	tekort = gemeentelijke tussenkomst
2014	1335310	734120	601190
2015	1346700	727227	619473
2016	1298650	744103	554547
2017	1295923	761468	534455
2018	1322141	779266	542875
2019	1349904	797511	552393

(alle cijfers zijn zonder LOI omdat dit resultaat geen invloed heeft op het resultaat)

Investerings

We voorzien voor elk toestel in het jaar na hun afschrijving vervanging.

Voor de doorgangswoning gebruiken we het restant van het voorziene gesubsidieerde bedrag voor aanpassingswerken.

2. Sociale dienst

Vluchtelingen

De LOI-plaatsen worden afgebouwd. Vanaf mei 2014 zullen we 3 plaatsen minder toegekend krijgen. Verdere wijzigingen in dit systeem zullen in de loop van deze legislatuur zeker nog volgen. De financiële gevolgen zijn niet echt in te schatten.

socio-culturele tussenkomsten

Vanaf 2014 willen we ons reglement herzien zodat we meer mensen kunnen bereiken met hetzelfde budget.

stookolietussenkomst

Deze, federaal opgelegde, taak blijft behouden.

Schuldbemiddeling

We houden deze, erkende, dienstverlening in stand omdat de nood hieraan hoog is. We zetten 1,3 Fte in om deze dienstverlening te garanderen. We ontvangen hier een subsidie van +/- 25000 € voor. We voorzien, indien budgettair mogelijk, in de aankoop van een aangepast softwarepakket voor de financiële verwerking van deze dienstverlening.

huisvesting

SVK start zijn werking op ons grondgebied vanaf 1/1/2014. De jaarlijkse kostprijs bedraagt +/- 2500 €. Bedoeling is om tegen het einde van deze legislatuur een 5-tal woningen in huur te hebben. Het huren en verhuren van woningen door het OCMW wordt afgebouwd.

Tevens wordt in 2014 onze noodwoning operationeel.

We voeren aan deze woning nog verbeterwerken uit ten bedrage van het budget dat ons daarvoor door de staatsecretaris ter beschikking is gesteld.

Mantelzorgpremie

Vanaf 2014 bieden wij geen mantelzorgpremie meer aan.

Intussen kennen alle mutualiteiten een mantelzorgpremie toe. Alle mensen die recht openen middels ons reglement, komen ook in aanmerking voor de premie van de mutualiteiten.

We willen wel de mantelzorgers blijven ondersteunen met oa. Info, praktische hulp etc.

We blijven zorgoverleg (POP) aanbieden

Schuldhulpverlening

We behouden onze erkende dienst schuldbemiddeling. We stellen 1.3 fte maatschappelijk werkster in deze dienst tewerk. In deze dienst wordt niet alleen de financiële hulp geboden, maar een totaalbegeleiding van de persoon of het gezin in kwestie.

Dienst voor juridisch advies

Juridisch advies blijven we één dag per week gratis aanbieden aan de bevolking.

Energiemaatregelen

We behouden een oplaadpunt voor budgetmeters gas en electriciteit, gratis energimaatregelen blijven we promoten, we blijven Lac aanbieden.

Tevens blijven we de middelen ter beschikking gesteld door de CREG gebruiken voor aanzuiveren van achterstallige rekeningen van cliënten.

Clientoverleg

De coördinatierol bij lokaal cliëntoverleg blijft door onze diensten opgenomen worden.

Wettelijke en decretale opdrachten

Vanzelfsprekend blijven deze taken (RMI, steun, voorschotten, allerhande aanvragenetc.) behouden. We dienen hiervoor de nodige middelen te voorzien, en voorzien meer middelen voor Recht op maatschappelijke integratie in de vorm van een leefloon.

Minder Mobielen Centrale

We behouden deze dienstverlening met vrijwilligers. We proberen om onze bestaande vrijwilligers zo goed mogelijk te ondersteunen en nieuwe vrijwilligers aan te trekken.

Thuiszorgdiensten Lummen-Halen

**Poetsdienst*

Al onze poetsers zijn in dienst van het dienstencheque bedrijf. Wij behouden deze dienst voor de meest zorgbehoevende senioren.

**Gezinszorg*

Deze dienstverlening blijft behouden om onze senioren en hun mantelzorgers zo goed mogelijk te ondersteunen in hun thuissituatie. We willen meer inzetten op thuiscompagnie om de kwetstbaarste gezinnen met jonge kinderen te ondersteunen.

**Klusdienst*

Qua tarifiering is er vanaf 1/1/2014 een verhoging van de schalen gepland. Vanaf 2015 is er een jaarlijkse indexering van 2 % voorzien.

Woonzorgteam

We blijven dit aanbieden aan onze bejaarde inwoners, maar tegen kostprijs vanaf 1/1/2014.

maaltijdbedeling

behouden van deze dienstverlening in samenwerking met een privé-dienst.

Trajectbegeleiding

Wordt opgenomen in de sociale dienst. Eén M.A. blijft voor ongeveer ¼ van haar tijd deze taak opnemen. De toekomstige invulling hangt af van de wijzigingen die een overheveling van deze bevoegdheid naar Vlaanderen met zich mee brengt. Momenteel is de welzijnsrol in het W2 project voor de OCMW's weggelegd.

Voorlopig blijven we middelen voorzien om jaarlijks 3 sociale tewerkstellingen te bekostigen.

Projecten

Er wordt een klein bedrag voorzien om te kunnen intekenen op projecten die voor onze werking of doelgroepen interessant zijn.

Dienst voor onthaalouders

We behouden de werking van een dienst voor onthaalouders op ons grondgebied en proberen om inwoners te stimuleren om onthaalouder te worden.

Ondersteunende diensten

**Specifieke OCMW-diensten*

Vanaf 2013 hebben we een dienshoofd sociale dienst aangeworven . De sociale dienst is nu bemand door 6 personen of 5,2 FTE's.

Het diensthoofd zorgt voor een betere coördinatie van de werkzaamheden in de sociale dienst, het beheer van de informatica en beleidsvoorbereidende dossiers die sociale dienst aanbelangen. Ook organiseren van een betere informatie aan de burgers wordt een taak van deze persoon.

Vanaf oktober 2016 gaat er één M.A. met pensioen. Zij wordt niet vervangen. Vanaf dan wordt het werk gedaan met 4,6 fte. Ook vanaf 2016 moeten alle pensioenaanvragen digitaal kunnen gebeuren, waardoor deze dienstverlening (één van de taken van de pensioengerechtigde M.A.) grotendeels wegvalt. De andere taken worden verdeeld over de restende M.A.'s.

**Personeel algemeen*

Dit betreft de overhead (secretaris (30% vanaf 2016), financieel beheerder, boekhouder, onthaal)

**werking algemeen*

Dit betreft de algemene kosten en ontvangsten die niet of moeilijk aan een specifieke taak of dienst toewijsbaar zijn (kopieermachine, post, software, voertuig, kantine, etc.) Hier zijn geen wijzigingen voorzien.